

**SREDNJOROČNO VREDNOVANJE PLANA RAZVOJA
BJELOVARSKO-BILOGORSKE ŽUPANIJE ZA RAZDOBLJE
2022. - 2027. GODINE**

**Izvješće o provedbi postupka srednjoročnog vrednovanja
Plana razvoja Bjelovarsko-bilogorske županije za razdoblje
2022. – 2027.**

Prosinac, 2025.

SADRŽAJ

1. Sažetak	2
1.1. Najvažniji nalazi srednjoročnog vrednovanja	2
1.2. Zaključci	3
1.3. Pouke (Lessons learned)	3
1.4. Preporuke (tablični prikaz)	4
2. Uvod	5
2.1. Struktura izvješća	5
3. Kontekst vrednovanja	6
3.1. Zaključci i preporuke strateške studije utjecaja na okoliš	8
3.2. Zaključci i preporuke prethodnog vrednovanja PRBBŽ	8
4. Opis akta strateškog planiranja	10
5. Metodološki pristup	12
6. Nalazi	14
7. Zaključci	32
7. Pouke postupka vrednovanja (engl. <i>Lessons learned</i>)	35
9. Prilozi	39

1. Sažetak

1.1. Najvažniji nalazi srednjoročnog vrednovanja

Nalazi vrednovanja potvrđuju da je strateški okvir Plana razvoja ostao aktualan unatoč promjenama u okruženju. Prioriteti i posebni ciljevi i dalje odgovaraju stvarnim potrebama Županije i krajnjih korisnika na koje je usmjerena provedba Plana razvoja. Strateški okvir je ostao relevantan unatoč promjenama u okruženju, zato jer su ciljevi postavljeni dovoljno široko da pokrivaju ključna razvojna područja. Nove okolnosti nisu utjecale na relevantnost Plana razvoja, a ključni izazovi, poput negativnih demografskih trendova, su i dalje ostali isti. Ciljevi su postavljeni vrlo općenito što okvir čini fleksibilnim na vanjske utjecaje, no upravo je ta širina stvorila izazove u smislu mjerljivosti uspješnosti Plana razvoja.

Analizom je utvrđeno da je osigurana povezanost strateških dokumenata po principu integriranog strateškog planiranja. Plan razvoja usklađen je s Nacionalnom razvojnom strategijom Republike Hrvatske 2030 kroz sva četiri razvojna smjera, odnosno prioriteta, a mjere iz Plana razvoja su preuzete i dalje razrađene u županijskim provedbenim programima, kratkoročnim strateškim dokumentima. Projekti od strateškog značaja, ali i ostali projekti i aktivnosti usklađeni su sa strateškim dokumentima povezanim s korištenjem EU fondova. Između Plana razvoja i Strategije većeg urbanog područja Bjelovar postoji jasna poveznica, ali i potencijal za dodatnom sinergijom kroz inovativno financiranje većih projekata.

Na sredini provedbenog razdoblja Plana razvoja, aktivnosti i projekti su u velikom zamahu. Istaknuta postignuća po sektorima uključuju napredak turističkih i poduzetničkih projekata, s institucionalnim inovacijama i modelima potpora koji se repliciraju izvan županije. U obrazovanju su u tijeku kapitalne investicije u školske objekte te jačanje ljudskih resursa kroz stipendije i centre izvrsnosti. U zdravstvu se bilježi istovremen rast zaposlenosti i značajna modernizacija infrastrukture, uz rasterećenje proračuna nakon prijenosa osnivačkih prava Opće bolnice „Dr. Anđelko Višić“ na državu. U provedbi ciljeva zelene i digitalne tranzicije najviše dolazi do izražaja horizontalni karakter aktivnosti koje uključuju energetske učinkovitost, digitalnu transformaciju, te zadovoljavanje potreba najosjetljivijih skupina društva. S obzirom na relativnu uspješnost u razvoju inovativnog i održivog gospodarstva (prioritet 1); u podizanju kvalitete života na području cijele županije (prioritet 2); te u zelenoj i digitalnoj tranziciji (prioritet 3) jačanju gospodarskog razvoja i podizanju kvalitete života jasno je da Županija ima jake kapacitete za kvalitetno upravljanje Županijom (prioritet 4), ali nedostatak informacija o napretku u dijelu ljudskih potencijala onemogućuje ocjenu tog aspekta Plana razvoja.

Procjena djelotvornosti ukazuje na to da su koristi od ulaganja, posebice u zdravstvu, obrazovanju i okolišu, široke i dugoročne, te da će u vremenu nadmašiti troškove. Utrošena sredstva uglavnom slijede planirane okvire, ali su odstupanja vidljiva kod ciljeva s velikim kapitalnim investicijama, što se tumači osiguranim prilikama iz NPOO-a i strukturom konsolidiranog proračuna koji u izvještavanju uključuje sve proračunske korisnike. Razlike između planiranja i izvještavanja dodatno proizlaze iz različitih veza ciljeva s proračunskim programima. Unatoč preustroju, uvođenju riznice i preuzimanju novih poslova, upravljanje provedbom se pokazalo uhodanim, a koordinacija među odjelima „organski“ funkcionira kroz povjerenstva i međusektorske timove. Sustav praćenja i izvještavanja, međutim, nije dosljedan i formaliziran: Partnersko vijeće i Radna skupina nisu se sastajali nakon usvajanja Plana, izmjene nisu dokumentirane i ne postoji jasan protokol za izvještavanje što stvara informacijske praznine i usporava ciklus izvještavanja.

Procjena održivosti ističe da će trajanje pozitivnih učinaka ovisiti o sposobnosti daljnjeg privlačenja vanjskog financiranja, jačanju ljudskih kapaciteta, razvoju sustava za praćenje te uvažavanju okolišnih ciljeva. Institucionalni kapaciteti se očituju kroz uspješno povlačenje EU sredstava i koordinaciju dionika u složenim

projektima. Financijski kapacitet županije je poduprt dobrim rezultatima lokalnih poduzetnika, transparentnim proračunskim upravljanjem i raznolikim modelima financiranja. Ekološki kapaciteti zahtijevaju dosljednu primjenu načela "ne nanosi bitnu štetu" i primjenu propisanih mjera zaštite okoliša. Društveno-ekonomski kapaciteti se jačaju ulaganjima u javne usluge, inovacije i ciljane mjere za osjetljive skupine, pri čemu je uočena pozitivna promjena u kategorizaciji razvijenosti županije prema Vladinoj odluci iz 2024.

1.2. Zaključci

Zaključci vrednovanja sintetiziraju nalaze kroz šest kriterija. Relevantnost je potvrđena: prioriteti i ciljevi Plana i dalje odgovaraju realnim potrebama Županije i korisnika, a fleksibilnost strateškog okvira omogućuje prilagodbu promjenama, uz napomenu da širina ciljeva otežava mjerljivost i zahtijeva pažljiv odabir pokazatelja. Usklađenost je ocijenjena visokom: postoji jasna povezanost svih razina planiranja i vertikalna integracija s NRS 2030, provedbenim programima te sektorskim dokumentima i fondovima EU. Učinkovitost je vidljiva kroz postignuća sredinom razdoblja i trendove pozitivnih pomaka u većini ciljeva, iako je za sveobuhvatni učinak potrebno pričekati dovršetak strateških projekata i mjera koje se provode kontinuirano do kraja 2027. godine. Djelotvornost je dobra, uz potrebu jačanja protokola za izvještavanje i sustavnog praćenja kako bi se minimizirale informacijske praznine, a upravljanje procesima, unatoč preustroju i novim poslovima, funkcionira stabilno. Održivost pozitivnih učinaka je vjerojatna uz pretpostavku jačanja institucionalnih i financijskih kapaciteta, nastavka ulaganja u ljudske resurse, zaštitu okoliša i inovacije.

Središnja poruka zaključaka je da Plan razvoja djeluje kao platforma za financiranje i koordinaciju ulaganja koja generiraju široke koristi za stanovnike, s vidljivim zamahom aktivnosti na polovici provedbenog razdoblja. Postoje, međutim, metodološke slabosti pokazatelja i proceduralne praznine u praćenju i izvještavanju koje mogu zamagliti stvarni napredak te ih je potrebno sustavno adresirati u daljnjoj provedbi i u pripremi za naknadno (ex-post) vrednovanje.

1.3. Pouke (Lessons learned)

Pouke procesa vrednovanja ističu vrijednost sveobuhvatne uključenosti dionika i trajne koordinacije između sektora i razina upravljanja. Otvoren, sustavan i teritorijalno osjetljiv pristup povećava relevantnost programa i olakšava realizaciju projekata, a bolja povezanost institucija poboljšava usklađivanje s nacionalnim i europskim standardima. Ključno je sustavno praćenje rezultata i razvoj informacijskog sustava za integraciju podataka iz različitih izvora, kako bi se osigurala pravovremena i pouzdana evidencija napretka. Učinkovitost provedbe uvelike ovisi o ljudskim i organizacijskim kapacitetima; profesionalnost i suradnja zaposlenika u praksi su se pokazale važnijima od formalne institucionalne strukture, što naglašava potrebu kontinuiranog ulaganja u kompetencije i kulturu suradnje.

Održivost inicijativa ovisi o dugoročnim partnerstvima, jasnim prioritetima i ustrajnosti u implementaciji, a kombinacija kvantitativnih i kvalitativnih metoda vrednovanja omogućuje cjelovitiju sliku promjena i pretvara vrednovanje iz puko ocjenjivačke u funkciju stalnog unapređenja javnog upravljanja. Teritorijalni pristup i ravnoteža razvoja potvrđuju se kao važni preduvjeti za veći učinak, jer programi prilagođeni specifičnostima pojedinih dijelova županije ostvaruju bolje rezultate.

1.4. Preporuke (tablični prikaz)

Područje	Preporučena promjena / korak	Obrazloženje utemeljeno na nalazima
Pokazatelji ishoda	Preispitati relevantnost i mjerljivost postojećih pokazatelja; dodati komplementarne pokazatelje gdje je cilj široko definiran; uz svaki pokazatelj obvezno navesti godinu i izvor početne vrijednosti.	Široko postavljeni ciljevi, nedostatak dokumentiranih početnih vrijednosti i neadekvatna stabilnost pojedinih pokazatelja onemogućuju precizno mjerenje uspjeha; metodološke prilagodbe povećat će vjerodostojnost praćenja.
Praćenje provedbe	Uvesti sustav kontinuiranog praćenja s formalizacijom svake izmjene Plana (npr. uvođenje novog pokazatelja) i zapisničkim praćenjem kroz Partnersko vijeće i Radnu skupinu.	Trenutačni nedostatak formalnog praćenja i dokumentiranja izmjena stvara informacijske praznine i otežava učenje institucije; aktivacija postojećih tijela osigurava transparentnost i institucionalnu memoriju.
Izveštavanje	Izraditi županijski protokol za izvještavanje s jasnim uputama za prikupljanje, tumačenje i standardizaciju podataka; pridržavanje uputa uz uključivanje osvrta na pokazatelje	Zapreke u prikupljanju i integraciji podataka rezultiraju u nepotpunim izvještajima; jedinstveni protokol povećat će djelotvornost izvještavanja i upotrebljivost nalaza.
Financiranje	Mapirati dostupne izvore financiranja i modelirati spajanje izvora za veće, višekomponentne projekte; preispitati mogućnost različitih elemenata/faza projekta	Kompleksni projekti (npr. revitalizacija Bjelovarskog sajma) dobivaju na izvedivosti uz kombiniranje izvora; spajanje izvora financiranja može ubrzati provedbu i pojačati učinke
Naknadno vrednovanje	Pripremiti opis posla za ex-post evaluaciju s definiranim ciljevima, metodologijom, vremenikom i izvorima podataka; osigurati punu dostupnost županijskih podataka	Očekivano dovršenje strateških projekata do 2027. omogućuje ocjenu učinaka; kvalitetan okvir ex-post vrednovanja zahtijeva dostupne i konzistentne podatke.

2. Uvod

U listopadu 2025. godine angažirana je tvrtka Ecorys Hrvatska d.o.o. za uslugu pružanja podrške u provedbi postupka vrednovanja tijekom provedbe (srednjoročnog vrednovanja) *Plana razvoja Bjelovarsko-bilogorske županije za razdoblje 2022. - 2027. godine* (dalje u tekstu: PRBBŽ). Ecorysove stručnjakinje Maja Hranilović i Marina Malogorski imenovane su kao formalni članovi Tima za vrednovanje, a uz njih, u timu za vrednovanje imenovan je i Boris Tomšić ispred Bjelovarsko-bilogorske županije¹.

Srednjoročno vrednovanje provodi se sredinom roka važenja Plana razvoja i ima za cilj pružiti neovisnu ocjenu i usporedbu stupnja ostvarenosti ciljeva, pokazatelja ishoda ili učinaka, relevantnosti i opravdanosti troškova. Dodatno, u okviru postupka utvrđuju se čimbenici koji olakšavaju ili otežavaju provedbu Plana razvoja. Rezultati ovog vrednovanja služe donositeljima odluka kao temelj za izmjene i dopune strateškog akta, a sve u svrhu poboljšanja uspješnosti provedbe istog. Također, stavljanjem na raspolaganje nalaza, zaključaka i preporuka vrednovanja ključnim dionicima i javnosti osigurava se transparentnost i raspodjela odgovornosti u upravljanju javnim politikama².

Srednjoročnim vrednovanjem se obuhvaćaju svi aspekti provedbe PRBBŽ od početka njegove provedbe do kraja 2024. godine. Ovo vrednovanje slijedi načela i standarde propisane *Pravilnikom o provedbi postupka vrednovanja akata strateškog planiranja od nacionalnog značaja i od značaja za jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave* (NN 44/2023) (dalje u tekstu: Pravilnik) te pokriva svih šest evaluacijskih kriterija definiranih u Pravilniku. U tom kontekstu ocjenjuje se (i) relevantnost, (ii) usklađenost, (iii) učinkovitost, (iv) djelotvornost, (v) učinak i (vi) održivost Plana razvoja u okviru utvrđenih ciljeva.

S obzirom na to da je provedba PRBBŽ tek u početnoj fazi ovim se vrednovanjem ne može pružiti sveobuhvatna ocjena učinaka. Nadalje, vrednovanje ne može pružiti sveobuhvatnu ocjenu elemenata koji doprinose postizanju posebnih ciljeva utvrđenih u PRBBŽ ali čija provedba i financiranje nisu u nadležnosti BBŽ, poput pojedinih strateških projekata ili mjera koje provode neka druga tijela (npr. općine i gradovi) na području županije.

2.1. Struktura izvješća

U uvodnom poglavlju navode se svrha i obuhvat vrednovanja te je predstavljen tim za vrednovanje. U 1. i 2. poglavlju opisan je kontekst vrednovanja i strateški akt koji je predmet srednjoročnog vrednovanja. Metodološki pristup i nalazi ovog vrednovanja prezentirani su u 3. i 4. poglavlju, a zaključci, pouke i preporuke vrednovanja u 5., 6. i 7. poglavlju. Sastavni dio izvješća čine također prilozi i kratki sažetak rezultata vrednovanja prikladan za zasebno objavljivanje. Svi izvori navedeni su u obliku fusnota, te u popisu literature.

¹ Odluka o osnivanju i imenovanju Tima za srednjoročno vrednovanja Plana razvoja Bjelovarsko-bilogorske županije za razdoblje 2022. – do 2027.

² Pravilnik o provedbi postupka vrednovanja akata strateškog planiranja od nacionalnog značaja i od značaja za jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave (NN 44/2023)

3. Kontekst vrednovanja

Bjelovarsko-bilogorska županija obuhvaća 5 gradova i 18 općina u kojima živi ukupno 102.295 stanovnika ili 2,64% od ukupnog broja stanovnika Republike Hrvatske³. Županija u svom samoupravnom djelokrugu obavlja poslove područnog (regionalnog) značaja kojima se neposredno ostvaruju potrebe građana, a osobito poslove koji se odnose na:

- obrazovanje,
- zdravstvo,
- prostorno i urbanističko planiranje,
- gospodarski razvoj,
- promet i prometnu infrastrukturu,
- održavanje javnih cesta
- planiranje i razvoj mreže obrazovnih, zdravstvenih, socijalnih i kulturnih ustanova,
- izdavanje građevinskih i lokacijskih dozvola, drugih akata vezanih uz gradnju te provedbu dokumenata prostornog uređenja za županiju izvan područja velikoga grada te ostale poslove sukladno posebnim zakonima⁴.

Kako bi se definirao smjer daljnjeg razvoja županije te osigurala strateška podloga za upravljanje razvojem Županija je pristupila izradi Plana razvoja u ožujku 2020. godine⁵. Obveza izrade regionalnih planova razvoja propisana je člankom 23. *Zakona o sustavu strateškog planiranja i upravljanja razvojem Republike Hrvatske* (NN 123/17 i NN 151/22) (dalje u tekstu: Zakon) koji pobliže definira Plan razvoja kao srednjoročni akt strateškog planiranja od značaja za jedinicu područne (regionalne) samouprave kojim se definiraju posebni ciljevi za provedbu strateških ciljeva iz dugoročnih akata strateškog planiranja, odnosno iz Nacionalne razvojne strategije Republike Hrvatske do 2030. godine (dalje u tekstu: NRS) te sektorskih i višesektorskih strategija.

PRBBŽ usvojen je 7. listopada 2022. godine na sjednici Županijske skupštine i sadrži 13 posebnih ciljeva za provedbu strateških ciljeva definiranih u NRS-u. PRBBŽ usklađen je s NRS kroz sva četiri razvojna smjera koja čine (1) Održivo gospodarstvo i društvo; (2) Jačanje otpornosti na krize, (3) Zelena i digitalna tranzicija i (4) Ravnomjeran regionalni razvoj. Planirani projekti od strateškog značaja predviđeni u PRBBŽ usklađeni su s dokumentima prostornog uređenja, s Nacionalnim Planom oporavka i otpornosti 2021.-2026., ostalim programskim dokumentima za financijsko razdoblje Europske unije 2021. - 2027. te s Teritorijalnom strategijom Panonske Hrvatske i Planom za industrijsku tranziciju Panonske Hrvatske⁶.

Za praćenje provedbe PRBBŽ zadužen je Regionalni koordinator, tj. Javna ustanova Razvojna agencija Bjelovarsko-bilogorske županije (dalje u tekstu: JURA BBŽ), te se ono provodi na godišnjoj razini. Praćenje je prvi korak, neophodan za vrednovanje provedbe plana i ostvarenih rezultata. Ono obuhvaća proces sustavnog prikupljanja, analize i usporedbe pokazatelja kojima se prati uspješnost provedbe posebnih ciljeva i mjera Plana razvoja. Za proces vrednovanja ključan je Pravilnik⁷ koji naglašava važnost neovisne usporedbe i ocjene očekivanih i ostvarenih rezultata, ishoda i učinaka provedbe akata strateškog planiranja.

³ <https://bbz.hr/bjelovarsko-bilogorska-zupanija>

⁴ Članak 11, Statut Bjelovarsko-bilogorske županije, pročišćeni tekst iz 2021. godine

⁵ Odluka o pokretanju postupka izrade Plana razvoja Bjelovarsko-bilogorske županije za razdoblje 2021. - 2027. godine

⁶ Plan razvoja Bjelovarsko-bilogorske županije za razdoblje 2022. do 2027.

⁷ Pravilnik o provedbi postupka vrednovanja akata strateškog planiranja od nacionalnog značaja i od značaja za jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave (NN 44/2023)

S obzirom na integrirani sustav strateškog planiranja i upravljanja razvojem u Republici Hrvatskoj, Planovi razvoja jedinica područne (regionalne) samouprave povezani su i s hijerarhijski podređenim aktima strateškog planiranja, odnosno provedbenim programima jedinica lokalne kao i regionalne samouprave. Obveza izrade Provedbenih programa temelji se na odredbama Zakona⁸ a oni se vežu uz razdoblje trajanja mandata izvršne vlasti. Provedbeni programi kratkoročni su akti strateškog planiranja koji osiguravaju provedbu posebnih ciljeva iz županijskih Planova razvoja, i ukoliko je primjenjivo i Planova razvoja jedinica lokalne samouprave, te osiguravaju poveznicu s proračunom jedinica lokalne i regionalne vlasti⁹. Mjere za provedbu posebnih ciljeva popisane u PRBBŽ razrađene su u Provedbenom programu Bjelovarsko-bilogorske županije za razdoblje 2021. do 2025. godine te u provedbenim programima gradova i općina na području BBŽ.

Poslove iz samoupravnog djelokruga županije obavljaju upravna tijela, odnosno upravni odjeli (UO). Kako je tijekom provedbe PRBBŽ došlo do promjene ustrojstva u prikazu su upravni odjeli kakvi su bili tijekom izrade PRBBŽ, te upravni odjeli u trenutku provedbe postupka srednjoročnog vrednovanja.

Ustroj tijekom izrade PRBBŽ	Novi ustroj u 2025.
- Služba ureda Župana - UO za pravne i zajedničke poslove - UO za financije - UO za gospodarski razvoj i komunalne djelatnosti - UO za prostorno uređenje, gradnju, zaštitu okoliša i zaštitu prirode - UO za poljoprivredu - UO za društvene djelatnosti i obrazovanje - UO za zdravstvo, demografiju i mlade - Služba za unutarnju reviziju - UO za poslove državne uprave	- UO za poslove Župana - UO za opću upravu i pravne poslove - UO za financije i proračun - UO za gospodarstvo i poljoprivredu - UO za prostorno uređenje, graditeljstvo, zaštitu okoliša i državnu imovinu - UO za obrazovanje, kulturu i udruge - UO za zdravstvo, socijalnu skrb, demografiju i hrvatske branitelje - Služba za unutarnju reviziju

U svibnju i rujnu 2025. godine došlo je do značajnih kadrovskih promjena u BBŽ. U tom razdoblju imenovano je šest novih pročelnika upravnih odjela, i to za UO za poslove župana, UO za financije i proračun, UO za prostorno uređenje, graditeljstvo, zaštitu okoliša i državnu imovinu, UO za gospodarstvo i poljoprivredu, UO za obrazovanje, kulturu i udruge te UO za opću upravu i pravne poslove¹⁰.

Županija, u okviru zakonom utvrđenih nadležnosti, osniva ustanove i institucije u području zdravstva, odgoja i obrazovanja, kulture, zaštite prirode i regionalnog razvoja, s ciljem jačanja javnih usluga, unaprjeđenja kvalitete života stanovnika i poticanja održivog regionalnog razvoja¹¹.

Županija ima 42 korisnika od čega 4 ustanove u zdravstvu (Dom zdravlja Bjelovarsko-bilogorske županije, Zavod za hitnu medicinu Bjelovarsko-bilogorske županije, Zavod za javno zdravstvo Bjelovarsko-bilogorske županije, Specijalna bolnica za medicinsku rehabilitaciju Daruvarske toplice), 17 osnovnih škola, 15 srednjih škola, 4 javne ustanove (Zavod za prostorno uređenje Bjelovarsko-bilogorske županije, Javna ustanova

⁸ Zakon o sustavu strateškog planiranja i upravljanja razvojem Republike Hrvatske (NN 123/17 i NN 151/22)

⁹ Ministarstvo regionalnoga razvoja i fondova Europske unije, Upute za izradu provedbenih programa jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave

¹⁰ <https://krugaresnica.info/2025/09/11/tri-nove-procelnice-u-bjelovarsko-bilogorskoj-zupaniji/>

¹¹ Provedbeni program Bjelovarsko-bilogorske županije za razdoblje 2025. – 2029.

razvojna agencija Bjelovarsko-bilogorske županije, Javna ustanova za upravljanje zaštićenim dijelovima prirode Bjelovarsko-bilogorske županije, Kulturni centar Mato Lovrak Veliki Grđevac) te Dom za starije osobe Bjelovar¹².

Osim toga, Županija ima 60 % udjela u vlasništvu tvrtke Bjelovarski sajam d.o.o., čime ostvaruje upravljačka prava i preuzima ključnu ulogu u usmjeravanju njezina razvoja¹³.

3.1. Zaključci i preporuke strateške studije utjecaja na okoliš

Glavnom ocjenom Strateške studije utjecaja na okoliš Plana razvoja Bjelovarsko-bilogorske županije za razdoblje od 2022. do 2027. godine propisane su mjere ublažavanja kako bi se ublažili mogući negativni utjecaji na cjelovitost područja ekološke mreže. Zaključeno je kako se uz njihovu implementaciju u PRBBŽ generiranje značajno negativnih utjecaja na ciljeve očuvanja i cjelovitosti ekološke mreže ne očekuje. Mjere ublažavanja negativnih utjecaja planiranih aktivnosti na ciljeve očuvanja i cjelovitost područja ekološke mreže popisane su u Prilogu 4. Mjere zaštite okoliša u PRBBŽ.

Dodatno se ističe, s obzirom na to da Plan razvoja ne određuje lokacije, odnosno prostorni smještaj pojedinačnih planiranih zahvata/objekata, na razini analize utjecaja nije moguće procijeniti značajnost potencijalnih negativnih utjecaja u slučaju njihove gradnje. Ta razina evaluacije, zaključuje se, bit će moguća i treba biti učinjena u postupcima Strateške procjene utjecaja na okoliš prostornih planova te, kasnije, kroz mehanizam Ocjene prihvatljivosti zahvata za ekološku mrežu.

3.2. Zaključci i preporuke prethodnog vrednovanja PRBBŽ

U travnju 2021. godine imenovan je tim vanjskih stručnjaka tvrtke Ecorys Hrvatska d.o.o. koji je proveo nezavisno prethodno vrednovanje Plana razvoja te pratio proces izrade Plana do njegovog usvajanja na županijskog skupštini. U okviru provedenog prethodnog vrednovanja zaključeno je da "PRBBŽ predstavlja izrazito kvalitetan strateški razvojni dokument koji poštuje sve zahtjeve nadležnog ministarstva vezano uz obvezan sadržaj i način izrade Plana razvoja" te je akt pozitivno ocijenjen u odnosu na kriterije relevantnosti, usklađenosti i djelotvornosti. Unatoč pozitivnoj ocjeni, dane su određene preporuke za unapređenje procesa strateškog planiranja i upravljanja razvojem koje su popisane u nastavku:

Kao doprinos relevantnosti:

- S obzirom na stratešku usmjerenost fondova EU u razdoblju do 2027. godine koja se bazira na Europskom zelenom planu i Europi spremnoj za digitalno doba u provedbu pojedinih mjera preporuča se uključivanje aktivnosti koje se odnose na dodatna istraživanja:
 - ✓ Stupanj korištenja digitalnih alata i internetskog poslovanja od strane poslovnih subjekata u županiji; identificiranje stvarnog digitalnog jaza kod poduzetnika kao podloga za definiranje ciljanih poduzetničkih potpornih usluga i edukacija;

¹² Godišnje izvješće o provedbi Provedbenog programa Bjelovarsko-bilogorske županije za 2024. godinu

¹³ Provedbeni program Bjelovarsko-bilogorske županije za razdoblje 2025. – 2029.

- ✓ Opis ulaganja u istraživanje i razvoj: u kojim sektorima se ostvaruje suradnja između poduzetnika i istraživačkih organizacija, u kojim sektorima su najveće potrebe ulaganja u istraživanje i razvoj i sl.
 - ✓ Kvaliteta i relevantnost poduzetničkih potpornih usluga koje se pružaju kroz poduzetničke potporne institucije (koliko su usmjerene za poticanje zelenog i digitalnog gospodarstva);
 - ✓ Opis ključnih izazova vezanih uz „ozelenjavanje poljoprivrede“ kroz prijelaz na ekološku, organsku ili biodinamičku poljoprivredu;
 - ✓ Opis ključnih potreba vezanih uz dostupnost pametnih usluga na selima, kao podloga za prioritizaciju ulaganja u rješenja koja bi poticala ostanak (ili naseljavanje) u ruralnim područjima kroz povećanu kvalitetu života.
- Kod praćenja provedbe, preporuča se da se napravi i usporedba pokazatelja BBŽ u odnosu na ostale županije Panonske Hrvatske, da se vidi pozicija županije unutar regije sa sličnim obilježjima.
 - Preporuča se i da buduće vrednovanje tijekom provedbe posveti dovoljnu pažnju povezivanju uočenih trendova u pojedinim područjima s intervencijama od strane županije kroz njene politike i programe potpora kako bi se stekao vrijedan uvid u uspješnost tih politika i programa odnosno određenih javnih ulaganja.
 - U okviru vrednovanja tijekom provedbe potrebno je ocijeniti lakoću mjerljivosti pokazatelja ishoda na razini županije, te analizirati povezanost između pokazatelja ishoda i konkretnih mjera, kako bi se ustanovilo jesu li odabrani pokazatelji dovoljno specifični i informativni za mjerenje uspješnosti konkretnih županijskih javnih politika

Kao doprinos djelotvornosti:

- Kod razrade projektne dokumentacije za infrastrukturne projekte posebna pozornost se treba posveti izradi kvalitetnih studija izvodljivosti, analiza potreba, analiza opcija i ostalih važnih aspekata analize troškova i koristi javnih ulaganja.
- Zapažena je potreba za povećanjem dostupnosti administrativnih i stručnih kapaciteta za upravljanje razvojem, a glavne potrebe u području institucionalnog razvoja obuhvaćaju: jačanje transparentnosti rada i provedbu digitalizacije županijske i lokalne uprave, daljnje intenziviranje suradnje županijske uprave i jedinica lokalne samouprave s Javnom ustanovom Razvojnou agencijom BBŽ-a, unapređenje koordinacije, komunikacije i umreženosti županijskih i lokalnih tijela uprave, unaprjeđenje sustava praćenja i vrednovanja rezultata provedbe razvojne politike, razvojnih programa i projekata. Potrebne su kontinuirane edukacije u projektnom menadžmentu zaposlenika županijske uprave i JLS-ova. Nadalje, potrebno je poticati suradnju županijske i lokalnih uprava s organizacijama civilnog društva u procesu pripreme i provedbe razvojnih projekata, osobito onih financiranih sredstvima EU-a. Također, potrebno je jačati suradnju u području upravljanja razvojem s drugim županijama te regionalnim i lokalnim upravama zemalja članica EU-a.
- Potrebno je što detaljnije odrediti nositelje mjera i tijekom provedbe kontinuirano pratiti i koordinirati uloge i nadležnosti za provedbu mjera ovisno o stvarnim administrativnim i provedbenim kapacitetima. Mnoge mjere su dio integrirane razvojne politike županije pa je stoga maksimiziranje pozitivnih učinaka i stvaranje sinergija moguće jedino uz dobru koordinaciju i jasno postavljene uloge i odgovornosti svih sudionika.

Kao doprinos usklađenosti:

- Način na koje su mjere postavljene u PRBBŽ omogućava usklađenost i sinergiju među mjerama, no ključna će biti koordinacija provedbe i praćenje kako pojedine mjere doprinose ciljanim vrijednostima pokazatelja ishoda. Stoga je potrebno omogućiti funkcioniranje integriranog sustava praćenja uspješnosti provedbe te raditi potrebne prilagodbe sustava tijekom provedbe PRBBŽ kako bi se dodatno omogućile sinergije između pojedinih ulaganja.
- Odabir pokazatelja ishoda prihvatljiv je s obzirom na posebne ciljeve, no kod praćenja provedbe PRBBŽ su stoga puno značajniji definirani pokazatelji rezultata koji obuhvaćaju provedbu mjera u cijelosti te se ove dvije vrste pokazatelja trebaju uvijek pratiti unutar zajedničkog konteksta.

4. Opis akta strateškog planiranja

Svrha izrade Plana razvoja Bjelovarsko-bilogorske županije za razdoblje 2022. – 2027. godine jest utvrđivanje strateškog okvira razvoja Županije koji je definiran na temelju prethodno provedene analize ključnih područja razvoja te utvrđenih potencijala i potreba. Planom su obuhvaćene ključne strateške odrednice poput vizije razvoja, razvojnih prioriteta, posebnih ciljeva, mjera i prepoznatih projekata od strateškog značaja. Vizija razvoja usmjerena je prema ključnim razvojnim prioritetima te potiče na njihovo ostvarenje, a sveukupno 13 posebnih ciljeva i 33 pripadajućih mjera raspodijeljeno je na četiri prioritetna područja.

Vizija

Županija očuvanog okoliša, tradicije i kulturne baštine, usmjerena zelenom razvoju, razvoju ljudskih resursa, participativnom i djelotvornom upravljanju radi postizanja gospodarske konkurentnosti i visoke kvalitete življenja

Prioritet 1. Razvoj inovativnog i održivog gospodarstva

Prioritet 2. Podizanje kvalitete života na području cijele županije

Prioritet 3. Zelena i digitalna tranzicija

Prioritet 4. Kvalitetno upravljanje Županijom

Utvrđeni posebni ciljevi povezani su s razvojnim potrebama i potencijalima odgovarajućih područja javnih politika kojima se ostvaruje provedba odgovarajućeg strateškog cilja iz hijerarhijski nadređenog akta strateškog planiranja – NRS-a. Za svaki pojedini cilj odabrani su pokazatelji ishoda iz Biblioteke pokazatelja Ministarstva regionalnoga razvoja i fondova Europske unije (u daljnjem tekstu: Biblioteka pokazatelja) koji omogućuju praćenje, izvješćivanje i vrednovanje uspješnosti u postizanju utvrđenog posebnog cilja. Odabrani pokazatelji ishoda doprinose ostvarenju ciljne vrijednosti pokazatelja učinka iz NRS-a. Usklađenost prioriteta i posebnih ciljeva PRBBŽ sa strateškim ciljevima i pokazateljima učinka Nacionalne razvojne strategije prikazana je u Tablici - Plan razvoja Bjelovarsko-bilogorske županije (Prilog 1 PRBBŽ). Za svaku mjeru odabrani su odgovarajući pokazatelji rezultata.

Intervencijska logika PRBBŽ-a podrazumijeva ostvarenje posebnih ciljeva i ishoda kroz planirane reformske i investicijske mjere. Posebni ciljevi povezani su s proračunom Bjelovarsko-bilogorske županije što omogućuje praćenje napretka u provedbi pojedinog cilja i povezivanje razine ostvarenog napretka u provedbi s utrošenim proračunskim sredstvima. Napredak provedbe PRBBŽ moguće je dakle pratiti putem pokazatelja ishoda (kojima se prati napredak u postizanju posebnih ciljeva) i utrošenih financijskih sredstava po pojedinom posebnom cilju, ali i putem pokazatelja rezultata (kojima se prati napredak u ostvarenju mjera).

Slika 1 Intervencijska logika srednjoročnog vrednovanja PRBBŽ

Potrebe	Razvoj inovativnog i održivog gospodarstva ostvarivat će se kroz ulaganja u razvoj povoljnog poslovnog okruženja, te poboljšanje konkurentnosti gospodarstva, kroz jačanje održive proizvodnje i prerade hrane, te kroz usmjerenost prema podizanju razine obrazovanja u funkciji gospodarskog razvoja u Županiji. Podizanje kvalitete života na području cijele Županije ostvarit će se kroz ulaganja u demografski razvoj Županije, unapređenje usluga zdravstvene i socijalne skrbi te snažnija ulaganja u razvoj kulture, sporta i organizacije civilnog društva. Zelena i digitalna tranzicija realizirat će se kroz ulaganja u realizaciju posebnih ciljeva usmjerenih na jačanje energetske tranzicije, razvoj okolišne infrastrukture, jačanje integriranog prometa te ulaganja u očuvanje prirodne baštine. Kvalitetno upravljanje Županijom bit će usmjereno prvenstveno na osnaživanje ljudskih potencijala i suradnje te na jačanje sustava prostornog planiranja i zaštite na području Županije.
Resursi	<i>troškovi, ljudski i institucionalni resursi, te administrativni procesi uloženi u upravljanje i provedbu PRBBŽ</i>
Neposredni rezultati	<i>provedene aktivnosti</i>
Rezultati	<i>ostvareni rezultati i strateški projekti</i>
Ishodi	<i>ostvareni ishodi i utrošena financijska sredstva</i>
Vanjski čimbenici	<i>promjene u zakonodavstvu, ekonomskim uvjetima ili političkim okolnostima</i>

Intervencijska logika prikazana na slici sadrži sljedeće elemente:

- 1) Razvojne **potrebe** BBŽ detaljno su opisane u poglavlju 3.2. PRBBŽ, a razrađene su na temelju Analize stanja (Prilog 2 PRBBŽ) i SWOT analize (poglavlje 3.1. PRBBŽ). U kojoj mjeri PRBBŽ adresira potrebe BBŽ ocjenjivat će u sklopu kriterija **relevantnosti**.
- 2) Opis posebnih **ciljeva** s pripadajućim pokazateljima ishoda i financijskim okvirom za provedbu pojedinog posebnog cilja dan je u poglavlju 5. PRBBŽ. U kojoj mjeri PRBBŽ doprinosi ostvarenju ciljeva ocjenjivat će se u sklopu kriterija **učinkovitosti**, a odnos ciljeva PRBBŽ s drugim strateškim aktima razmotrit će se u sklopu kriterija **usklađenosti**.
- 3) **Resursi** uključuju troškove, ljudske i institucionalne resurse, te administrativne procese nužne za provedbu i upravljanje PRBBŽ-om. Financijska sredstva utrošena na provedbu pojedinih posebnih ciljeva te administrativno opterećenje ulaze u analizu **djelotvornosti**.
- 4) **Neposredni rezultati** su ostvarene aktivnosti. Aktivnosti se u Planu razvoja navode samo indikativno. Ovo je prvi element koji će se sagledati u analizi **učinkovitosti**.

- 5) **Rezultati** su neposredni učinci PRBBŽ-a koji proizlaze iz provedenih reformskih i investicijskih mjera. Opis mjera i pripadajućih pokazatelja rezultata prikazan je u Prilogu 3. Opis mjera PRBBŽ-a. Ovoj razini pripadaju i projekti od strateške važnosti za Županiju a koji su opisani u poglavlju 6 PRBBŽ. Koliko uspješno su ostvareni rezultati i strateški projekti razmotrit će se u analizi **učinkovitosti i učinka**.
- 6) **Ishodi** su srednjoročni učinci PRBBŽ-a koji su široki koliko i posebni ciljevi i potrebe a koji će se razmotriti u analizi **učinkovitosti i učinka**. Srednjoročno vrednovanje obuhvaća početak provedbe Plana razvoja, pa je za očekivati da se širi učinci na društvo još nisu u potpunosti materijalizirali.
- 7) **Vanjski čimbenici** su također utjecali na provedbu PRBBŽ i biti će obuhvaćeni ovim vrednovanjem.

Za ostvarenje vizije razvoja Bjelovarsko-bilogorske županije u razdoblju do 2027. godine Županija planira izdvojiti iz svog proračuna 984.462.123,00 kuna ili 130.660.577,7 eura¹⁴. Indikativni financijski okvir s prikazom financijskih pretpostavki za provedbu posebnih ciljeva Plana razvoja prikazan je u poglavlju 7 PRBBŽ. Iznosi po cilju planirani su za svaku kalendarsku godinu provedbe, te je iskazan povezani program u proračunu BBŽ. Dodatno, sredstva za financiranje plana pribavit će se i iz drugih izvora poput državnog proračuna i proračuna jedinica lokalne samouprave, te kroz fondove Europke unije¹⁵. Ukupna procijenjena vrijednost strateških projekata planirana je zasebno, a prikazana je skupa sa planiranim izvorima financiranja u poglavlju 6. PRBBŽ.

Nositelj provedbe PRBBŽ je Bjelovarsko-bilogorska županija. Dionici uključeni u provedbu u ulozi nositelja mjera ili strateških projekata su prije svega Županija, ali i jedinice lokalne samouprave, regionalni i lokalni koordinatori, tvrtke u vlasništvu ili suvlasništvu županije, gradova i općina te ostale institucije i ustanove koje djeluju na području županije. Kao nositelji mjera i strateških projekata pojavljuju se također javna i državna tijela. Izvještavanje i praćenje provedbe PRBBŽ provodi se kroz sustav godišnjih izvješća koje priprema JURA u suradnji sa Županijom, pa su ta tijela uključena u administrativnu provedbu programa.

Provedba PRBBŽ usmjerena je na široki spektar korisnika. Ovisno o prioritetnom području to su poduzetnici, OPG-ovi, civilna društva, nezaposleni, mladi, osobe starije dobi, učenici i u najširem smislu stanovnici Bjelovarsko-bilogorske županije, a ponekad i šire. Primjerice, povećanje kapaciteta učeničkog doma Bjelovar i izgradnja učeničkog doma Daruvar (kroz dva različita strateška projekta) pružit će dom djeci i mladima iz BBŽ, ali i susjednih županija¹⁶. Na kraju, u okviru 4. prioriteta Kvalitetno upravljanje Županijom i sama Županija i lokalne uprave postaju korisnici provedbe PRBBŽ.

5. Metodološki pristup

Ovo vrednovanje slijedi načela, kriterije i standarde propisane Pravilnikom¹⁷. S tim u vezi, srednjoročno vrednovanje se planira i provodi u skladu s načelima **pravovremenosti, razmjernosti, neovisnosti**,

¹⁴ prema fiksnom tečaju konverzije koji iznosi 7,53450 a sukladno Odluci Vlade Repblrike Hrvatske o objavi uvođenja eura kao službene valute u Republici Hrvatskoj (NN 85/2022)

¹⁵ Plan razvoja Bjelovarsko-bilogorske županije za razdoblje 2022. – 2027.

¹⁶ <https://bbz.hr/vijesti/krenula-izgradnja-u-%C4%8Deni%C4%8Dkog-doma-u-daruvaru>

¹⁷ Pravilnik o provedbi postupka vrednovanja akata strateškog planiranja od nacionalnog značaja i od značaja za jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave (44/2023)

vjerodostojnosti, partnerstva, korisnosti i transparentnosti. Okvir koji se primjenjuje kao osnova za donošenje neovisne usporedbe i ocjene sastoji se od šest međuvisnih kriterija:

Relevantnost, kojim se utvrđuje u kojoj mjeri PRBBŽ jest i nastavlja biti relevantan u vidu utvrđenih ciljeva, potreba ali i novih izazova.

Usklađenost (koherentnost), kojim se utvrđuje međusobni odnos između PRBBŽ i povezanih strateških akata na nacionalnoj i županijskoj razini.

Učinkovitost i učinak kojima se utvrđuje u kojoj mjeri su postignuti ciljevi PRBBŽ, koji su planirani i neplanirani učinci PRBBŽ, te kakav je širi utjecaj na društvo.

Djelotvornost, kojom se utvrđuje kakav je odnos troškova i koristi koje proizlaze iz PRBBŽ, te se ocjenjuje potencijalno administrativno opterećenje korisnika.

Održivost, kojim se utvrđuje vjerojatnost nastavka trajanja pozitivnih ekonomskih, društvenih i ekoloških učinaka i nakon provedbe PRBBŽ.

Istraživačka pitanja oblikovana su prema gore navedenim kriterijima a dodatno su raspisana uz pomoć seta alata Europske unije Better Regulation toolbox¹⁸ i prikazana su u matrici za vrednovanje. Metodološki pristup čine tri koraka opisana u nastavku:

1. Konzultacije s dionicima

Participativno prikupljanje primarnih podataka provodi se putem različitih alata. Intervjui su najprikladniji alat za prikupljanje kvalitativnih i vrlo detaljnih informacija o provedbi PRBBŽ, a u okviru ovog vrednovanja Ecorys će provesti polustrukturirane intervjuje s pet do sedam dionika izravno uključenih u provedbu PRBBŽ. Anketom se mogu ispitati gledišta o provedbi PRBBŽ dionika uključenih u provedbu ili krajnjih korisnika. Grupna dinamika čini fokus grupu korisnim alatom za identifikaciju čimbenika koji pospješuju i usporavaju implementaciju PRBBŽ, ali i za generiranje ideja za daljnju provedbu akta. Tematski vezane studije slučaja dobar su alat za razumijevanje planiranih i neplaniranih učinaka PRBBŽ-a kao i za isticanje primjera dobre prakse. Kako vrednovanje planiramo i provodimo u razmjeru s resursima polustrukturirani intervjuji će biti osnova, dok će ostali alati biti korišteni u skladu s mogućnostima.

Ograničenje ove metode vezano je uz razinu informiranosti sugovornika o svim aspektima provedbe PRBBŽ. Ovaj nedostatak nadomjestiti će se odabirom različitih sugovornika za različite aspekte provedbe PRBBŽ. Dodatno ograničenje odnosi se na razinu znanja sugovornika o detaljima provedbe PRBBŽ od početka do danas. Ukoliko nedostaje kontinuitet uključenosti u provedbu kod sugovornika, proširiti će se broj sugovornika.

2. Istraživanje dostupne dokumentacije

Prikupljanje i analiza sekundarnih kvalitativnih i kvantitativnih podataka o provedbi PRBBŽ. Kvalitativni podaci iz raznovrsnih izvora (PRBBŽ i prilozi, godišnji Izvještaji o provedbi PRBBŽ i prilozi, županijske odluke, planovi, programi i strategije, NRS, Nacionalni plan oporavka i otpornosti 2021. – 2026., službene web stranice, sektorske analize, medijski članci i sl.) čine osnovu ove metode i dopunjuju se kada je to

¹⁸ Europska komisija, (2023.), Better Regulation Toolbox, dostupno na: https://commission.europa.eu/document/download/9c8d2189-8abd-4f29-84e9-abc843cc68e0_en?filename=BR%20toolbox%20-%20Jul%202023%20-%20FINAL.pdf

potrebno s kvantitativnim podacima (statistike DZS-a HZMO-a, javni registri državnih i javnih tijela i sl.). U okviru ovog koraka, Ecorys stvara vlastitu bazu podataka koja služi kao svojevrsni alat vrednovanja a sadrži podatke o praćenju provedbe (ostvarenost pokazatelja i utrošenih financijskih sredstava) na temelju godišnjih Izvješća o provedbi PRBBŽ.

Ograničenje ove metode je vezano uz uzak spektar literature koja se odnosi izravno na provedbu PRBBŽ. Taj nedostatak nadomjestit će se diversifikacijom konzultiranih izvora. Postoji i ograničenje vezano uz specifičnost informacija o provedbi PRBBŽ: podaci mogu biti zastarjeli, nedovoljno specifični, nedovoljno detaljni ili nedostupni. Za potpuniji uvid u kompleksnosti provedbe PRBBŽ uz sekundarne izvore ključni su primarni izvori.

3. Sinteza nalaza

Proces integracije prikupljenih informacija i podataka iz različitih izvora s ciljem dobivanja sveobuhvatne slike provedbe PRBBŽ i odgovaranja na istraživačka pitanja. U okviru ovog koraka, Ecorys po potrebi dopunjuje primarnu bazu podataka iz drugog koraka s informacijama dobivenim kroz konzultacije s dionicima i kroz istraživanje dokumentacije a s ciljem sveobuhvatnijeg prikaza rezultata i uspješnosti PRBBŽ.

Ograničenje ove metode je vezano uz potencijalne konfliktne ili nekompatibilne nalaze što može biti odraz kompleksnosti provedbe PRBBŽ. Ovdje se prije svega uzima u obzir vjerodostojnost izvora, a nalazi se mogu prikazati i na balansiran način.

6. Nalazi

U kojoj mjeri su ciljevi PRBBŽ ostali relevantni tijekom provedbe?

- *U kojoj mjeri su prioriteti i ciljevi ostali relevantni u odnosu na trenutne potrebe korisnika?*
- *Jesu li se uvjeti tijekom provedbe promijenili toliko da opravdavaju izmjene PRBBŽ radi prilagodbe uvjetima?*

Nužno je najprije definirati pojam korisnika u kontekstu ovog vrednovanja. Županijska upravna tijela, proračunski i izvanproračunski korisnici ali i svi ostali korisnici županijskog proračuna kojima se osiguravaju proračunska sredstva za realizaciju pojedinog projekta¹⁹ smatraju se izravnim korisnicima Plana razvoja, tzv. prva razina korisnika. Druga razina korisnika su organizacije, pojedinci i u najširem smislu stanovnici županije koji nisu izravni korisnici proračuna, ali imaju konačnu korist od provedbe javnih politika.

Prioriteti i ciljevi utvrđeni u Planu razvoja odgovaraju realnim potrebama korisnika. Prilikom izrade Plana razvoja poštovana je intervencijska logika koja podrazumijeva usklađenost sa zakonodavnim i strateškim okvirom na razini Republike Hrvatske²⁰. Sustav strateškog planiranja postavljen je prema *top-down* principu prema kojem se razvojni prioriteti županija planiraju prema nacionalnim dugoročnim prioritetima. Istovremeno je potrebno osigurati da razvojni prioriteti odgovaraju potrebama korisnika. Analiza je pokazala da razvojne potrebe i razvojni potencijali Bjelovarsko-bilogorske županije utvrđeni u četiri prioritetna područja i dalje predstavljaju relevantan okvir za razvoj županije.

¹⁹ Odluka o izvršavanju proračuna BBŽ za 2025. godinu

²⁰ Plan razvoja Bjelovarsko-bilogorske županije za razdoblje 2022. do 2027.

Na razini aktivnosti i projekata Županija na participativni način oblikuje razvoj. Upravni odjeli Županije i njihovi proračunski korisnici aktivno sudjeluju u oblikovanju županijskog proračuna koji je vezan uz prioritete Plana razvoja²¹, a nacrt prijedloga proračuna prolazi proceduru savjetovanja s javnošću u koji se mogu uključiti svi građani i pravne osobe²². Županija osim toga na različite načine osluškuje potrebe svojih korisnika. To čini primjerice kroz javne pozive za predlaganje programa javnih potreba²³ ili kroz osnivanje Savjeta, tijela kojima je cilj zagovaranje prava, potreba i interesa određene ciljane skupine (npr. Savjet za socijalnu skrb, Savjet mladih²⁴). Nakon uvođenja javne usluge županijskog linijskog prijevoza Županija je provela anonimni online upitnik o postojećem stanju mobilnosti i prometnom sustavu Bjelovarsko-bilogorske županije s ciljem dobivanja povratnih informacija stanovnika²⁵. Slično anketiranje je provedeno i u okviru izrade Plana upravljanja destinacijom Bjelovarsko-bilogorske županije koji je provela Turistička zajednica BBŽ s ciljem prikupljanja mišljenja građana²⁶. Najzad, analize potreba razrađuju se i u nekim županijskim planskim dokumentima (npr. Socijalni plan 2025. – 2027.).

Strateški okvir je dovoljno fleksibilan i dalje aktualan. Plan razvoja ima široki obuhvat s velikim brojem posebnih ciljeva (čak 13). Ciljevi su postavljeni vrlo općenito, što s jedne strane omogućuje široku pokrivenost tema i potreba, no s druge strane postavlja izazove u smislu njihove mjerljivosti. Prednost toga je fleksibilnost strateškog okvira koji je i u evolvirajućem kontekstu ostao relevantan.

Ključne promjene u okolnostima od uvođenja Plana razvoja do danas uključuju značajan porast potrošačkih cijena za većinu roba i usluga, nedostatak radne snage u građevinarstvu i rast cijene energenata²⁷. Negativna demografska kretanja i posljedice pandemije Covid-19 bolesti, poput manjka zdravstvenih radnika, veliki su izazovi koji su bili prisutni u trenutku izrade Plana razvoja, ali su i dalje itekako aktualni²⁸. Demografska kretanja u BBŽ, kao i u mnogim ruralnim područjima Hrvatske, karakteriziraju negativni trendovi u posljednjim desetljećima odnosno pad broja stanovnika i starenje stanovništva te migracije prema urbanijim područjima. Svi ti procesi imaju dugoročni utjecaj na obrazovni sustav, socijalnu skrb, zdravstvenu zaštitu te infrastrukturu. Stoga BBŽ provodi niz aktivnosti kako bi se ublažile ove negativne demografske promjene²⁹. Demografski pad utjecao je i na radnu snagu u poljoprivredi i održivost ruralnih područja.

Procesom decentralizacije, poput preuzimanja poslova državne uprave i prebacivanja predmeta upravljanja dijelom državne imovine i poljoprivrednog zemljišta na županije, stvaraju se nove prilike, ali i novi poslovi za Županiju. Dodatno, u 2025. došlo je do preustroja Županije, spajanjem i preslagivanjem upravnih odjela, uz imenovanja sedam novih pročelnika. Reorganizacija poslova utječe na kapacitete nositelja Plana razvoja, ali ne i na relevantnost Plana razvoja.

BBŽ svoje djelovanje usmjerava na povećanje kvalitete života provedbom mjera i aktivnosti iz područja obrazovanja, zdravstva i socijalne skrbi uz osiguravanje visokog stupnja infrastrukturne opremljenosti i brigu o zaštiti okoliša i prirode³⁰. Ulaganja u sektore zdravstva i obrazovanja velikim

²¹ Upute za izradu proračuna Bjelovarsko-bilogorske županije za razdoblje 2023. – 2025. godine

²² <https://bbz.hr/e-savjetovanje/nacrt-prijedloga-prora%C4%8Duna-bjelovarskobilogorske-%C5%BEupanije-za-2025-godinu-i-projekcija-za-2026-i-2027-godinu>

²³ <https://bbz.hr/javni-pozivi-natjecaji/javni-poziv-za-predlaganje-programa-javnih-potreba-u-kulturi-bjelovarsko-bilogorske-%C5%BEupanije-za-2025-godinu>

²⁴ https://bjelovar.info/politika/bjelovarsko-bilogorska-zupanija-dobila-novi-savjet-mladih/#google_vignette

²⁵ <https://bbz.hr/vijesti/razvijamo-odr%C5%BEivi-prometni-sustav-zajedno-anonimni-online-upitnik-o-prometnoj-povezanosti-bb%C5%BE>

²⁶ <https://www.radio-daruvar.hr/anketa-o-razvoju-turizma-u-bbz/>

²⁷ Izvješće o provedbi Plana razvoja Bjelovarsko-bilogorske županije za razdoblje 2022. – 2027. godine za 2023.

²⁸ Europska komisija, Izvješće za Hrvatsku za 2025, dostupno na: https://economy-finance.ec.europa.eu/document/download/8e333a09-8294-4b4c-b600-a8aeaf2c8ef7_hr?filename=HR_SWD_2025_211_1_HR_autre_document_travail_service_part1_v2.pdf

²⁹ Izvješće o provedbi Plana razvoja Bjelovarsko-bilogorske županije za razdoblje 2022. – 2027. godine za 2024.

³⁰ Godišnje izvješće o provedbi Provedbenog programa Bjelovarsko-bilogorske županije za 2024. godinu

dijelom su obilježila dosadašnju provedbu Plana razvoja. Radi se o ključnim sektorima za Županiju koji su u njihovoj nadležnosti. Od sveukupno 42 korisnika Županije, njih pet su u djelatnosti zdravstva i socijalne skrbi, a njih 32 u djelatnosti obrazovanja (škole).

U skladu s preporukama prethodnog vrednovanja Plana razvoja u okviru ovog vrednovanja razmotrili smo jesu li odabrani pokazatelji ishoda dovoljno specifični i informativni za mjerenje uspješnosti konkretnih županijskih javnih politika. U izvješću o provedbi Plana razvoja za 2023. godinu uveden je jedan novi pokazatelj ishoda u okviru PC 11. Također, analiza učinkovitosti je otkrila da neki pokazatelji ishoda ne pružaju uvijek adekvatan okvir za mjerenje uspjeha. Navedeno upućuje na to da su prilagodbe pokazatelja ishoda možda poželjne i bile bi opravdane.

U kojoj mjeri je PRBBŽ usklađen s ostalim strateškim aktima?

- *U kojoj mjeri je PRBBŽ usklađen s ostalim aktima strateškog planiranja iz djelokruga BBŽ?*
- *U kojoj mjeri je PRBBŽ usklađen s ciljevima NRS-a i s ciljevima strateških akata drugih javnih tijela a koji imaju slične ciljeve?*

U Provedbenim programima Bjelovarsko-bilogorske županije za razdoblje od 2021. do 2025. godine te za razdoblje 2025. do 2029. godine osigurana je poveznica s Planom razvoja. Mjere predstavljaju kariku koja povezuje Plan razvoja s provedbenim programima. Od sveukupno 33 mjere u Planu razvoja 21 mjera je preuzeta u Provedbeni program Bjelovarsko-bilogorske županije za razdoblje 2021. do 2025., a 22 mjere u Provedbeni program Bjelovarsko-bilogorske županije za razdoblje 2025. do 2029. godine. Iako neke mjere nisu preuzete u Provedbene programe BBŽ, nijedan posebni cilj nije ostao nepokriven.

Gradovi i općine također preuzimaju i dalje razrađuju mjere iz Plana razvoja u svojim provedbenim programima, a to znači da provedba ne samo županijskog, nego i ostalih 18 provedbenih programa s područja BBŽ-a doprinosi ostvarenju posebnih ciljeva utvrđenih u Planu razvoja.

Slika 2 – Pregled mjera u Planu razvoja BBŽ 2022. – 2027. i Provedbenom programu (PP) BBŽ 2021. – 2025. te u Provedbenom programu (PP) BBŽ 2025. – 2029.

Mjera u Planu razvoja BBŽ 2022. – 2027.	PP 2021.- 2025.	PP 2025.- 2029.
PC 1 Razvoj povoljnog poslovnog okruženja		
Razvoj poslovne infrastrukture	DA	
Jačanje kapaciteta poslovnih potpornih institucija		
Promocija i brendiranje županijskog gospodarstva te privlačenje ulaganja	DA	DA
PC 2 Poboljšanje konkurentnosti gospodarstva		
Razvoj inovativnog i izvozno orijentiranog gospodarstva		
Poticanje održivog i energetski učinkovitog gospodarstva		DA
Razvoj turističke infrastrukture i selektivnih oblika turizma	DA	DA
PC 3 Održiva proizvodnja i prerada hrane		
Poboljšanje konkurentnosti poljoprivredne proizvodnje	DA	DA
Poticanje održivog poslovanja u proizvodnji i preradi hrane		
Povezivanje poljoprivrednih proizvođača i jačanje vještina za primjenu novih tehnologija		
PC 4 Podizanje razine obrazovanja u funkciji gospodarskog razvoja u Županiji		
Unapređenje razvoja cjelokupnog sustava obrazovanja uz razvoj novih obrazovnih programa (uklj. strukovne škole i centre kompetencija) te ulaganja u usavršavanje nastavnika	DA	DA
Ulaganja u obrazovnu infrastrukturu i opremanje obrazovnih institucija	DA	DA
PC 5 Demografski razvoj županije		

Smanjivanje negativnih demografskih trendova putem različitih potpora (pronatalitetna politika)	DA	DA
Osnaživanje ulaganja u stanogradnju, infrastrukturu, programe za mlade s ciljem zadržavanja mladih u županiji		DA
PC 6 Unapređenje usluga zdravstvene i socijalne skrbi		
Pružanje kvalitetnijih usluga i intenziviranje ulaganja u kapacitete, kadrove i opremljenost zdravstvenih ustanova te u zdravstvenu zaštitu djece, kao i djece s posebnim potrebama	DA	DA
Osnaživanje ulaganja radi podizanja kvalitete socijalnih usluga (razvoj infrastrukture, jačanje kapaciteta i osnaživanje kadrova u ustanovama za starije i nemoćne kao i u ustanovama za djecu i osobe s teškoćama u razvoju)	DA	DA
PC 7 Snažnija ulaganja u razvoj kulture, sporta i organizacija civilnog društva		
Razvoj segmenta kulture i održivo korištenje kulturne baštine u svrhu promicanja kvalitete življenja i daljnjeg razvoja	DA	DA
Jačanje ulaganja te podizanje razine svijesti o značaju OCD-ova i društvenog poduzetništva za razvoj Županije		DA
Daljnji razvoj i ulaganja u sportsku infrastrukturu te promociju sporta i zdravih životnih navika svih generacija	DA	DA
PC 8 Jačanje energetske tranzicije		
Jačanje strateškog energetskeg planiranja	DA	
Porast proizvodnje energije iz obnovljivih izvora		
Smanjenje potrošnje energije u zgradarstvu, prometu i javnoj rasvjeti	DA	DA
PC 9 Razvoj okolišne infrastrukture		
Uređenje sustava gospodarenja otpadom		
Unapređenje sustava vodovoda i odvodnje	DA	DA
Jačanje sustava zaštite od poplava		
PC 10 Jačanje integriranog prometa		
Poboljšanje prometne infrastrukture (cestovna, željeznička, zračna, biciklistička, javni prijevoz)	DA	DA
Poboljšanje infrastrukture i dostupnosti širokopojasnog interneta	DA	DA
PC 11 Očuvanje prirodne baštine		
Porast ulaganja u očuvanje i održivo korištenje prirodnih resursa		
Osnaživanje integriranog pristupa i participativnog upravljanja prirodnim resursima	DA	DA
PC 12 Osnaživanje ljudskih potencijala i suradnje		
Ulaganja u razvoj kapaciteta za kvalitetno i participativno upravljanje, uspješnu pripremu i provedbu razvojnih projekata/programa te vrednovanje realizacije razvojnih programa	DA	DA
Osnaživanje suradnje tijela na lokalnoj i županijskoj razini kao i međužupanijske suradnje na projektima od strateškog značaja	DA	DA
PC 13 Jačanje sustava prostornog planiranja i zaštite na području županije		
Osnaživanje djelotvornog i učinkovitog upravljanja s naglaskom na razvoju najmanje razvijenih ruralnih područja te kvalitetnom upravljanju imovinom	DA	DA
Jačanje ljudskih potencijala za potrebe kvalitetnog prostornog planiranja		
Ulaganja u razvoj sustava za djelovanja u kriznim situacijama (pandemije, elementarne prirodne i druge nepogode i ugroze)	DA	DA

Noviji planski dokumenti na razini županije povezani su s Planom razvoja. Županijski dokumenti u kojima se određuje strateški smjer i definiraju strateški ciljevi uključuju *Master plan prometnog sustava Bjelovarsko-bilogorske županije do 2030. godine*, *Master plan razvoja održivog turizma Bjelovarsko-bilogorske županije* i *Plan upravljanja destinacijom Bjelovarsko-bilogorske županije za razdoblje od 2025. do 2028. godine* te *Socijalni plan Bjelovarsko-bilogorske županije 2025. – 2027.* U svim dokumentima istaknuta je poveznica s Planom razvoja osim u Master Planu prometnog sustava. U Master planu prometnog sustava ističe se poveznica sa Županijskom razvojnom strategijom za razdoblje 2011.-2013. čije je važenje Odlukom

Županijske Skupštine Bjelovarsko-bilogorske županije produženo na 2017. godinu³¹. Usklađenost s Planom razvoja ne postoji budući da je Plan razvoja usvojen nakon usvajanja spomenutog Master plana.

Plan razvoja usklađen je s Nacionalnom razvojnom strategijom Republike Hrvatske do 2030 kroz sva četiri razvojna smjera koja čine: (1) Održivo gospodarstvo i društvo; (2) Jačanje otpornosti na krize; (3) Zelena i digitalna tranzicija i (4) Ravnomjieran regionalni razvoj³². Tablični pregled usklađenost prioriteta i posebnih ciljeva Plana razvoja sa strateškim ciljevima NRS-a daje se u uvodnom dijelu Planu razvoja. Osim toga, pokazatelji ishoda povezani su sa službenom Bibliotekom pokazatelja koja je izrađena u okviru pripreme NRS-a te doprinose pokazateljima učinka provedbe NRS-a³³.

U Planu razvoja navodi se i da su planirani projekti od strateškog značaja usklađeni s dokumentima prostornog uređenja, s Nacionalnim planom oporavka i otpornosti 2021.-2026., ostalim programskim dokumentima za financijsko razdoblje Europske unije 2021. – 2027., te s Teritorijalnom strategijom Panonske Hrvatske i Planom za industrijsku tranziciju Panonske Hrvatske³⁴. Analiza je pokazala da se EU sredstvima financiraju i nestrateški projekti Županije (npr. energetska obnova Tehničke škole Bjelovar). Kada je riječ o strateškim aktima koji su povezani s korištenjem EU fondova bitno je napomenuti da se kroz njih i izravno financiraju krajnji korisnici, poput poljoprivrednika i poduzetnika. Primjerice, u okviru Strateškog plana Zajedničke poljoprivredne politike (SP ZPP) 2023.-2027. objavljen je natječaj za intervenciju „Potpora za ulaganja u primarnu poljoprivrednu proizvodnju“ namijenjenu potporama za mikro, male i srednje te velike korisnike i ekološke proizvođače. Dodatno, raspisan je natječaj namijenjen poticanju poljoprivrednika na osiguranje usjeva, životinja i biljaka, čime se doprinosi smanjenju rizika od klimatskih promjena³⁵. Potpore koje Županija dodjeljuje poljoprivrednicima kroz javne pozive usklađene su s potporama koje se dodjeljuju u okviru EU programa i dopunjuju iste. To se čini primjerice kroz sufinanciranje projektne dokumentacije poljoprivrednicima koja im je potrebna za prijavu na natječaj za razvojne programe EU, uz izbjegavanje dvostrukog financiranja³⁶.

Strategija razvoja većeg urbanog područja Bjelovar za razdoblje 2021. – 2027. godine usklađena je s Planom razvoja kroz prva tri razvojna smjera koja čine: (1) Održivo gospodarstvo i društvo; (2) Jačanje otpornosti na krize; (3) Zelena i digitalna tranzicija. Terme Bjelovar navedene su kao projekt od strateškog značaja u Strategiji većeg urbanog područja kao i u Planu razvoja (kao strateški projekt koji nije u nadležnosti Županije). Potencijal za ostvarenje sinergije između Strategije razvoja i Plana razvoja postoji u dijelu u kojem se preklapaju nadležnosti Županije i Grada Bjelovara odnosno općina koje čine urbanu aglomeraciju Bjelovar.

Kolika je uspješnost Plana razvoja u postizanju ciljeva odnosno u kojoj mjeri su ostvarene očekivane promjene?

- *Koji su kvalitativni i kvantitativni učinci PRBBŽ? Jesu li ti učinci kakvi su bili očekivani u trenutku uvođenja PRBBŽ?*
- *Jesu li se pojavili neki neočekivani ili neplanirani učinci? Što može objasniti njihovu pojavu?*
- *Koji čimbenici su utjecali na postizanje ciljeva na način da su postigli ili usporili napredak, i na koji način su (ili nisu) ti čimbenici povezani s PRBBŽ?*

³¹ Master plan prometnog sustava Bjelovarsko-bilogorske županije do 2030. godine

³² Plan razvoja Bjelovarsko-bilogorske županije za razdoblje 2022. – 2027.

³³ Prethodno vrednovanje Plana razvoja BBŽ za razdoblje 2022. – 2027.

³⁴ Plan razvoja Bjelovarsko-bilogorske županije za razdoblje 2022. – 2027.

³⁵ Godišnje izvješće o napretku u provedbi Nacionalne razvojne strategije RH do 2030. godine za 2023. godinu

³⁶ Program potpora poljoprivredi i ruralnom razvoju na području BBŽ za razdoblje od 2024. – 2027. godine i: <https://bbz.hr/javni-pozivi-natjecaji/javni-poziv-za-dodjelu-potpore-male-vrijednosti-u-poljoprivredi-i-ruralnom-razvoju-na-podru%C4%8Dju-bjelovarsko-bilogorske-%C5%BEupanije-u-2024-godini>

- *Ukoliko ciljevi još nisu ostvareni, mogu li se ostvariti na vrijeme? S kolikom zaostatkom se mogu ostvariti?*

Postignuća u provedbi posebnog cilja mjerimo putem pripadajućih pokazatelja ishoda. Pokazatelji mjera, iako sadržani u Planu razvoja, nisu sastavni dio provedbe Plana razvoja, nego Provedbenog programa koji nije obuhvaćen ovim vrednovanjem.

Pregled pokazatelja uspješnosti provedbe PRBBŽ

Svrha analize

Analiza pokazatelja ishoda izrađena je s ciljem praćenja napretka u provedbi Plana razvoja Bjelovarsko-bilogorske županije (PRBBŽ) do 2027. godine, na temelju dostupnih podataka za 2024. godinu. Njezin je cilj procijeniti u kojoj se mjeri ostvaruju planirane ciljne vrijednosti pokazatelja ishoda i prepoznati područja koja pokazuju visok, srednji ili nizak stupanj napretka, odnosno vjerojatnost da će ciljevi biti postignuti do kraja planskog razdoblja.

Analiza pruža kvantitativni pregled postignuća po pojedinim pokazateljima te omogućuje ranu identifikaciju rizika (kašnjenja, stagnacije ili regresije), kao i prepoznavanje sektora u kojima je provedba iznad očekivanja. Na taj način ista doprinosi vrednovanju učinkovitosti i djelotvornosti PRBBŽ-a temeljenu na stvarnim podacima i dokazima, te informiranju županijskih odjela, partnerskih institucija i tijela zaduženih za koordinaciju provedbe o potrebnim daljnjim koracima.

Metodološki pristup

1. Izbor i izvori podataka

Analiza obuhvaća sve pokazatelje ishoda za koje su dostupni ažurirani podaci u Izvješću o provedbi PRBBŽ-a za 2024. godinu, kao i službenim izvorima (DZS, Ministarstva, županijski odjeli, javne ustanove).

Za svaki pokazatelj uspoređene su:

- ▶ početna vrijednost (nije navedena godina),
- ▶ ciljna vrijednost za 2027.,
- ▶ ostvarena vrijednost u 2024. godini.

2. Izračun napretka prema cilju

Napredak je izražen pomoću "distance-to-target" pokazatelja, koji mjeri relativno približavanje cilju:

$$\text{Napredak prema cilju} = \text{Ostvarena} - \text{Početna} / \text{Ciljna} - \text{Početna}$$

Za pokazatelje kod kojih je niža vrijednost poželjna (npr. stopa smrtnosti, udio otpada na odlagalištima), formula je prilagođena:

$$\text{Napredak prema cilju} = \text{Početna} - \text{Ostvarena} / \text{Početna} - \text{Ciljna}$$

Time se osigurava da su pozitivni pomaci uvijek prikazani kao veći napredak, bez obzira na smjer cilja.

Vrijednost veća od 1,0 označava da je cilj već premašen, dok vrijednosti manje od 0 (iskazana u minusu) ukazuju na regres u odnosu na početnu vrijednost.

3. Klasifikacija pokazatelja prema stupnju ostvarenja

Pokazatelji su grupirani prema vjerojatnosti ostvarenja ciljne vrijednosti do 2027. godine, koristeći sljedeće pragove:

Kategorija	Prag napretka (2024.)	Oznaka u tablici	Značenje
Niska vjerojatnost	$\leq 20 \%$	Narančasta	Pokazatelj bilježi minimalan napredak; postoji rizik da cilj neće biti ostvaren bez dodatnih mjera.
Srednje visoka vjerojatnost	21–40 %	Svjetlo plava	Pokazatelj pokazuje određeni napredak, ali je dinamika usporena; potrebna dodatna potpora provedbi.
Visoka vjerojatnost	$> 40 \%$	Zelena	Pokazatelj napreduje stabilno; postoji visoka vjerojatnost da će cilj biti ostvaren ili premašen.
Regres / 0	$< 0 \%$	Ružičasta	Pokazatelj se kreće u suprotnom smjeru od cilja.
n/a	–	Siva	Podatak nije raspoloživ ili nije moguće izračunati napredak.

4. Interpretacija rezultata

Rezultati ove analize ne predstavljaju ocjenu uspješnosti pojedinih institucija, već orijentacijski alat za vrednovanje provedbe i usmjeravanje daljnjih intervencija.

Kombiniranjem kvantitativnih rezultata s kvalitativnim nalazima iz intervjua i dokumentacijske analize moći će se preciznije utvrditi:

- koji čimbenici doprinose većem napretku,
- koji sektori zahtijevaju dodatnu podršku,
- gdje su potrebne korekcije pokazatelja ili metodologije praćenja.

Oznaka	Naziv	Početna	Ciljna 2027	Ostvarena 2024	Izvor/napomena	Kategorija (vjerojatnost ostvarenja)
OI.02.4.04	Srednja i mala poduzeća, % ukupnog broja poduzeća	99,1%	99,5%	99,7%	2023., DZS	visoka
OI.02.1.05	Bruto investicije (u % BDP-a)	8,08%	15%	15,54%	2021., DZS	visoka
OI.02.12.79	Udio prihoda poljoprivrednog sektora u BDP-u županije	11,33%	14,5%	13,71%	2021., DZS	visoka
OI.02.2.61	Broj korisnika učeničkih domova	365	465	344	školska godina 2023./2024., DZS	regres
OI.02.2.63	Broj zaposlenih u području "Obrazovanje" (prema NKD-u 2007.)	2751	2780	2.775	2023., DZS	visoka
OI.02.3.65	Broj živorođenih po županiji	959	1000	878	2023., DZS	regres
OI.02.05.56	Broj zaposlenih u području *Djelatnosti zdravstvene zaštite i socijalne skrbi" (prema NKD-u 2007.	2316	2326	2787	stanje 12./2023., HZMO	visoka
OI.02.13.29	Broj aktivnih udruga na području županije	1144	1150	1018	stanje 12./2024. Registar udruga	regres
OI.02.11.44	Broj javno dostupnih punionica za vozila na električni pogon	7	10	7	2024., Lokalne razvojne agencije	0
OI.02.6.63	Investicije u zaštitu okoliša	959.690 HRK (127.372,,75 EUR)	2.500.000,00 HRK (331.807,02 EUR)	225.891,00 EUR	2023., Hrvatska zajednica županija	visoka
OI.02.6.65	Ostvareni gubici u vodovodnoj mreži	35%	25%	35%	2023., BBŽ	0
OI.02.11.14	Duljina ostalih cesta prema kategorijama cesta	Ukupno: 1066 km Autoceste: 0 km, Državne ceste: 271 km, Županijske ceste:	Ukupno: 1076 km Autoceste: 0 km, Državne ceste: 283 km, Županijske ceste:	Ukupno: 1065,049 km, Autoceste: 0 km Državne ceste: 308,108 km, Županijske ceste:	2024., ŽUC BBŽ, Hrvatske ceste d.o.o. Bjelovar	visoka

		498 km, Lokalne ceste: 297 km	498 km, Lokalne ceste: 295 km	468,917 km, Lokalne ceste: 288,024 km		
OI.02.11.10	Zaposlenost u poduzećima u cestovnom prijevozu/volumen prijevoza	389	403	533	2023., HGK Digitalna komora	visoka
OI.02.6.61	Površina održavanih biološki vrijednih staništa	86.699,85 ha	86.699,85 ha	86.699,85 ha	2024., Javna ustanova Priroda Bjelovarsko-bilogorske županije	visoka
OI.02.14.55	Ugovorena sredstva fondova EU u BDP-u županije	14,19%	Povećanje 20%	Podatak nedostupan	Podatak nedostupan	n/a
OI.02.13.09	Stanovništvo koje živi u područjima s integriranim strategijama urbanog razvoja	52.853	47.700	46.894	2021., DZS Popis stanovništva	visoka
OI.02.10.30	Brzina odgovora na sigurnosne prijetnje	Novi pokazatelj	Visoka razina spremnosti	Visoka razina spremnosti	2024., BBŽ	visoka

Sveukupno gledano, napredak u postizanju ciljeva je uspješan. Ciljne vrijednosti već su postignute u šest od sveukupno trinaest ciljeva, a to su *PC 1 Razvoj povoljnog poslovnog okruženja*, *PC 2 Poboljšanje konkurentnosti gospodarstva*, *PC 6 Unapređenje usluga zdravstvene i socijalne skrbi*, *PC 10 Jačanje integriranog prometa*, *PC 11 Očuvanje prirodne baštine* i *PC 13 Jačanje sustava prostornog planiranja i zaštite na području Županije*. Pokazatelji se kreću u dobrom smjeru odnosno ostvaruje se napredak u postizanju 2 cilja, a to su *PC 3 Održiva proizvodnja i prerada hrane* i *PC 12 Osaživanje ljudskih potencijala*. Za dva cilja, *PC 4 Podizanje razine obrazovanja u funkciji gospodarskog razvoja* i *PC 9 Razvoj okolišne infrastrukture*, napredak je miješan. Kod *PC 4* jedan pokazatelj ide u dobrom smjeru, dok drugi ide u suprotnom smjeru, a kod *PC 9* jedan pokazatelj ide u dobrom smjeru dok drugi stoji. Vrijednosti pokazatelja ishoda *PC 8 Jačanje energetske tranzicije* ne kreću se. Na kraju, pokazatelji za *PC 5 Demografski razvoj županije* i *PC 7 Snažnija ulaganja u razvoj kulture, sporta i organizacija civilnog društva* kreću se u suprotnom smjeru od očekivanog.

Pokazatelji ishoda ne pružaju uvijek adekvatan okvir za mjerenje uspjeha. Neki pokazatelji ne ispunjavaju RACER³⁷ kriterije, utoliko da nisu dovoljno relevantni, odnosno nisu dovoljno prikladni za mjerenje željenih postignuća (npr. zaposlenost u poduzećima u cestovnom prijevozu), nisu jednostavni za prikupljanje (npr. stanovništvo koje živi u područjima s integriranim strategijama urbanog razvoja) ili nisu stabilni odnosno nisu temeljeni na provjerljivim podacima (npr. brzina odgovora na sigurnosne prijetnje i ostvarena vrijednost označena kao visoka razina spremnosti). Izazovi vezani uz dostupnosti, mjerljivosti i relevantnosti došli su do izražaja tijekom provedbe i izvještavanja o provedbi Plana razvoja³⁸. Metodološka ograničenja pokazatelja uključuju i nedostatak godine i izvora za početne vrijednosti, te u nekim slučajevima zastarjele podatke ostvarenih vrijednosti.

Budući da niti jedan strateški projekt još nije dovršen, a mjere se provode kontinuirano preuranjeno je ocjenjivati učinke i nastale dugoročne promjene u okolini ili u stanju korisnika odnosno širi utjecaj Plana razvoja. Vrednovanje učinaka biti će moguće u trenutku po završetku provedbenog razdoblja Plana razvoja u okviru vrednovanja nakon provedbe (ex-post vrednovanje). Ipak, već sada moguće je donijeti neke preliminarne zaključke o uspješnosti Plana razvoja.

Prioritet 1 Razvoj inovativnog i održivog gospodarstva

S ciljem *Razvoja povoljnog poslovnog okruženja (PC 1)* Županija provodi gospodarske mjere usmjerene na male i srednje poduzetnike. Kako su neke dosadašnje mjere privlačile veće i srednje poduzetnike Županija se odlučila na uvođenje novih mjera za poticanje inovativnosti i udruživanja malih poduzetnika. Radi se na osnivanju savjetodavnog tijela koje će okupiti gospodarstvenike i predlagati konkretne mjere. Strateški projekt revitalizacije Bjelovarskog sajma također prolazi kroz proces redefiniranja uz uključivanje lokalnih i državnih dionika. Projekt je potrebno veličinom prilagoditi realnim mogućnostima financiranja, te osigurati različite izvore financiranja i veću podršku države. Projekt digitalizacije javnih usluga u visokoj je fazi spremnosti za prijavu na EU natječaj koji je u najavi. Projekt ima za cilj olakšati pristup obrascima, smanjiti količinu potrebne dokumentacije za korisnike i ubrzati obradu zahtjeva, čime se očekuje povećanje broja prijavi i veća dostupnost potpora.

Napredak ka ostvarenju *PC 2 Poboljšanje konkurentnosti gospodarstva* i to u vidu razvoja turističkog potencijala Županije. Dva od tri strateška projekta, Daruvarske toplice i Terme Bjelovar (nisu u nadležnosti Županije) su u izgradnji i za njih su osigurana sredstva iz NPOO-a. Treći strateški projekt, Ekoturizam 360, obuhvaća više komponenti i u planu je provedba u fazama. Za projekt biciklističke staze postoji spremna projektna dokumentacija i lokacijska dozvola u fazama te se prate prilike za financiranje. Slična je situacija i

³⁷Europska komisija, (2023.), Better regulation toolbox:
https://commission.europa.eu/document/download/9c8d2189-8abd-4f29-84e9-abc843cc68e0_en?filename=BR%20toolbox%20-%20Jul%202023%20-%20FINAL.pdf

³⁸ Intervju JURA BBŽ

sa projektom modernizacije sportsko-rekreacijskog centra Kukavica. Napredak ovih kapitalnih projekata ide po planu, a oni su od posebne važnosti, jer se njihovom provedbom postavljaju preduvjeti za daljnji razvoj turizma. To znači da su koristi široke, ali će biti vidljive tek dugoročno. U ciljane skupine ubrajaju se iznajmljivači, ugostitelji ali i poljoprivrednici koji čine veliki udio stanovništva BBŽ. Stavljanjem OPG-ova i lokalnih proizvođača hrane u funkciju turizma dolazi do sinergije dva cilja, *PC 2 Poboljšanje konkurentnosti gospodarstva* i *PC 3 Održiva proizvodnja i prerada hrane*. Na kraju, Županija je osmislila i provodi inovativni model potpore za podizanje kvalitete pružatelja usluga smještaja putem kojih se financiraju i zelene mjere, poput uvođenja OIE. Četiri kontinentalne Županije repliciraju ovaj model što je proizašlo kao neočekivana pozitivna posljedica provedbe. Uspješnost ove, ali i ostalih mjera redovno se prati putem raznih pokazatelja, primjerice kroz sustav e-visitor, a dobiveni podaci omogućuju ciljano djelovanje³⁹.

Županija iz godine u godinu povećava potpore za gospodarstvenike i poljoprivrednike. Kroz program potpora poljoprivrednicima⁴⁰ Županija promiče zelene prakse, primjerice kroz poticanje ekološke proizvodnje i subvencija za pčelarstvo, a Županija također ulaže u kapacitete poljoprivrednika kroz subvencije obrazovanja. Od posebne važnosti za poljoprivrednike je projekt sustava navodnjavanja Kapelica-Kaniška Iva kojim se osigurava voda za navodnjavanje 433 ha poljoprivrednog zemljišta putem tlačne razvodne mreže s hidrantima⁴¹. Klimatske promjene i duga sušna razdoblja aktualiziraju navodnjavanje kao ključan alat u modernoj poljoprivredi, kojim će se unaprijediti poljoprivredna proizvodnja, smanjiti gubici uslijed suša i osigurati stabilnost u poljoprivredi. U ovoj fazi provedbe izrađena je projektno-tehnička dokumentacija i ishođena je građevinska dozvola, no kako se radi o zajedničkom projektu Županije i Hrvatskih voda, napredak ne ovisi samo o Županiji. Županija je odustala od strateškog projekta Regionalni distributivni centar (PC3), zato jer nije osnovana proizvođačka organizacija što je bio uvjet za prijavu projekta.

Unatoč jednom pokazatelju (broj korisnika učeničkih domova) koji ide u suprotnom smjeru, ostvaren je pozitivan napredak *PC 4 Podizanje obrazovanja u funkciji gospodarskog razvoja*. U tijeku su tri od sveukupno četiri strateška projekta, izgradnja nove područne škole i jednodijelne dvorane OŠ Rovišće, PŠ Predavac, izgradnja škole OŠ Čazma, te izgradnja učeničkog doma u Daruvaru. Za izgradnju učeničkog doma u Daruvaru osigurano je financiranje kroz programsku sastavnicu operativnog programa Vlade RH za češku i slovačku nacionalnu manjinu. Dom će koristiti učenici svih srednjih škola u Daruvaru, ali i brojni učenici iz drugih županija koji u Daruvar dolaze na školovanje. Projekt izgradnje učeničkog doma u Daruvaru primjer je inovativnog načina financiranja i dobre suradnje između Županije i Grada Daruvara. Koristi od javnog obrazovanja sežu dalje i šire od unaprjeđenje obrazovnih uvjeta. Ono podiže kvalitetu života i pokreće gospodarstvo. Unatoč značajnom napretku, treći strateški projekt – dogradnja učeničkog doma u Bjelovaru, zasada nije pokrenut. Konzultacija s dionicima otkrila je da se u zadnje dvije godine intenzivno radilo na projektiranju i prilagodbi škola za cjelodnevnu nastavu. Izrađeni su brojni projekti koji su u fazi realizacije i ugovaranja, a jedna škola je već uključena uz eksperimentalni program cjelodnevne nastave. Istaknuto je da je djelovanje obilježeno je dvjema velikim reformama – strukovnog obrazovanja i osnovnoškolskog obrazovanja – što zahtjeva dodatnu dokumentaciju, projekte i prilagodbu škola. Projekti se financiraju dijelom iz državnih i europskih sredstava, ali često postoji potreba za vlastitim udjelom te se sredstva nastoje osigurati kroz različite fondove uz pomoć JURA BBŽ. Od infrastrukturnih investicija posebno se ističe izgradnja sportske dvorane za Bjelovarsku gimnaziju, koju financira Županija, a koja se primjerice susrela s izazovima zbog nedostataka građevinskih radnika i rasta cijena. Infrastrukturna ulaganja prate i ulaganja u ljudske resurse kroz suradnju s Hrvatskom akademijom znanosti i umjetnosti, razvoj centara izvrsnosti, povećanje stipendija za deficitarna zanimanja i izradu strateških dokumenata za poboljšanje obrazovnih rezultata u županiji. Planira se suradnja s Hrvatskom akademijom znanosti i umjetnosti na izradi plana djelovanja za poboljšanje rezultata državne mature i nacionalnih ispita, uključujući analizu stanja i definiranje smjerova za jačanje kapaciteta nastavnika. Uvedeni su centri izvrsnosti iz kemije, informatike, novih tehnologija i matematike za osnovne i srednje škole, s ciljem dodatne edukacije i motivacije učenika

³⁹ Intervju TZBBŽ

⁴⁰ Program potpora poljoprivredi i ruralnom razvoju na području BBŽ za razdoblje od 2024. do 2027. godine

⁴¹ Izvješće o provedbi Plana razvoja Bjelovarsko-bilogorske županije za razdoblje 2022. – 2027. godine za 2024.

za znanost i deficitarna zanimanja. I na kraju, Povećano je financiranje stipendija za studente, posebno za deficitarna zanimanja poput nastavničkih studija matematike i fizike te odgajatelje u vrtićima, kako bi se osigurao dovoljan broj stručnog kadra. U 2024. godini je pomoćnicima u nastavi Županija osigurala veća materijalna prava čime se štite interesi najosjetljivijih skupina u društvu⁴².

Prioritet 2 Podizanje kvalitete života na području cijele Županije

Pozitivne vrijednosti pokazatelja ishoda za *PC 6 Unapređenje usluga zdravstvene i socijalne skrbi*, i to u vidu porasta broja zaposlenih u sektoru zdravstva i socijalne skrbi, reflektiraju snažna i koordinirana ulaganja u zdravstveni sektor. Unatoč izraženom izazovu nedostatka zdravstvenih radnika, kako u BBŽ tako i u cijeloj Hrvatskoj, povećanje broja istih je izniman uspjeh. Ulaganje u infrastrukturu i opremu obuhvaća projekt izgradnje i opremanja nove zgrade Opće bolnice „Dr. Anđelko Višić“ Bjelovar, energetska obnovu odnosno uređenje osam Domova zdravlja diljem županije te dogradnju i opremanje Regionalnog Centra Kompetentnosti Medicinske škole Bjelovar. Početkom 2024. godine izmjenama i dopunama Zakona o zdravstvenoj zaštiti (NN 100/18, 125/19, 147/20, 119/22, 156/22, 33/23, 36/24, 102/25) osnivačka prava Opće bolnice „Dr. Anđelko Višić“ Bjelovar prenesena su na državu, a Vlada RH preuzela je financiranje kreditnih obveza izgradnje i opremanja Opće bolnice. Rasterećenje županijskog proračuna pospješilo je provedbu projekta izgradnje i opremanja Opće bolnice. U okviru PC 6 izrađena je i projektno-tehnička dokumentacija za dogradnju Doma za starije osobe Bjelovar s ciljem povećanja smještajnih kapaciteta, a u 2025. godini je započela i obnova zgrade Zavoda za javno zdravstvo. Infrastrukturna ulaganja prate i ulaganja u ljude. Županija sufinancira kamate na stambene kredite, podstanarstvo i školovanje/stručno usavršavanje. Dodatno, provode se specijalizacije doktora medicine, a Županija izdašno stipendira studente medicine. Uspostavom RCK Medicinske škole stvoreno je mjesto za širenje znanja. Ne treba zaboraviti da Županija ulaže i u tekuće održavanje zdravstvenih ustanova i informatizaciju zdravstvene djelatnosti, te u rješavanje životnih problema. Primjerice, Županija nadoknađuje putne troškove za liječenje u udaljenim gradovima, i širi mrežu zdravstvenih usluga. Zavod za javno zdravstvo BBŽ provodi projekt „Budi svoj“. Aktivnosti projekta provode se u vrtićima i srednjim školama na području BBŽ, a usmjerene su na zaštitu mentalnog zdravlja i prevenciju ovisnosti. Osnovano je Povjerenstvo za prevenciju ovisnosti na području Bjelovarsko-bilogorske županije te je pokrenuta izrada Akcijskog plana djelovanja na području ovisnosti za razdoblje do 2026. godine. Javno zdravstvo slično kao i javno obrazovanje, fundamentalno je za kvalitetan život građana, za podizanje produktivnosti i za izgradnju stabilnog gospodarstva. To znači da su koristi od ove vrste ulaganja široke (obuhvaćaju sve stanovnike) i višestruke (podizaju kvalitetu života i pokreću gospodarstvo). Izrada Socijalnog plana BBŽ za razdoblje do 2026. godine dovršena je u 2025. godini i njime se temeljem analize kapaciteta i dostupnosti pružatelja usluga definiraju potrebne socijalne usluge s naglaskom na usluge za skupine u većem riziku od socijalne isključenosti.

Vrijednosti u preostala dva posebna cilja, *PC 5 Demografski razvoj Županije* i *PC 7 Snažnija ulaganja u razvoj kulture, sporta, i organizacija civilnog društva(OCD)*, kreću se u suprotnom smjeru, ali čini se da takve vrijednosti neadekvatno odražavaju uložene napore. Vezano uz *PC 5 Demografski razvoj Županije*, u 2024. godini Županija je uvela novu mjeru sufinanciranja stambenih kredita za mlade kako bi se potaknulo zadržavanje stanovništva na području BBŽ, a kroz projekte poput izgradnje učeničkog doma u Daruvaru (PC4) radi se i na privlačenju mladih iz drugih županija. Dok neke pronatalitetne mjere, poput naknada za novorođenčad, izravno doprinose pokazatelju ishoda, tj. porastu broja živorođene djece, neke druge mjere će imati vidljiv napredak samo ako se više faktora poklopi. Pri tome, negativna demografska kretanja imaju veliki utjecaj na ostvarenje ovog cilja. Slična situacija je i s napretkom u okviru *PC 7 Snažnija ulaganja u razvoj kulture, sporta i civilnog društva(OCD)*: unatoč realnom napretku, vrijednosti pokazatelja idu u krivom smjeru. Ostvareni napredak odnosi se primjerice na povećanje potpora sportskim udrugama⁴³ i jačanju kulturnih udruga, pri čemu ishod nije nužno stvaranje novih udruga, na što se odnosi pokazatelj, nego jačanje

⁴² <https://bbz.hr/vijesti/pomo%C4%87nicima-u-nastavi-%C5%BEEupanija-osigurala-ve%C4%87a-materijalna-prava>

⁴³ Izmjena i dopuna programa Programa javnih potreba u sportu i rekreaciji Bjelovarsko-bilogorske županije za 2024. godinu

postojećih. Jedan takav primjer je Kulturni centar Mato Lovrak u Velikom Grđevcu, gdje Županija i Općina zajednički razvijaju projekte kulturnog turizma i nastoje povećati kapacitete vezane uz kulturu⁴⁴. Sugovornici su naglasili problem depopulacije i neujednačenog razvoja među općinama, ističući da su civilne udruge ključne za održavanje života u manjim i ruralnim sredinama. Primjeri dobre prakse uključuju aktivnost češke, srpske i mađarske zajednice te njihovih udruga, koje kroz manifestacije i programe značajno doprinose kvaliteti života i održavanju zajednice⁴⁵. Kulturna društva općenito kroz svoje djelovanje doprinose ne samo očuvanju kulturne baštine, već i jačanju socijalne kohezije i identiteta unutar lokalnih zajednica i tako imaju širi utjecaj na društvo.

Prioritet 3 Zelena i digitalna tranzicija

U okviru *PC 8 Jačanje energetske tranzicije* Županija provodi energetske obnove zgrada javnog sektora za koje su zaduženi različiti upravni odjeli ovisno o nadležnosti. Tako se primjerice za energetske obnove Javne ustanove za upravljanje zaštićenim vrijednostima na području BBŽ zadužen UO za prostorno uređenje, graditeljstvo, zaštitu okoliša i državnu imovinu, dok energetske obnove zdravstvenih ili obrazovnih objekata preuzimaju odgovarajući odjeli⁴⁶. Vrijednost pokazatelja koji se odnosi na broj punionica za električna vozila stagnira (PC 8), ali je primjerice u okviru izgradnje Tehničke škole Bjelovar (PC4) u planu i izgradnja punionice. Ova situacija upućuje na to da *PC 8 Jačanje energetske tranzicije* djeluje kao horizontalni cilj.

U okviru *PC 9 Razvoj okolišne infrastrukture* pokazatelj koji se odnosi na ostvarene gubitke u vodovodnoj mreži stagnira i o napretku se nije izvještavalo. Umjesto toga u izvješću o provedbi Plana razvoja za 2024. godinu navode se aktivnosti vezane uz gospodarenje otpadom, što se odnosi na mjeru koju Županija nije preuzela u svoj Provedbeni program za 2021.-2025. niti u Provedbeni program za 2025. – 2029. Važnost Plana gospodarenja otpadom za razdoblje 2024.-2029. potvrđena je i kroz razgovor u kojem je istaknuto da je plan rezultat suradnje sa svim komunalnim poduzećima u županiji. Plan nudi rješenja za specifične izazove, poput potrebe za odvozom otpada u drugu županiju i povećanja troškova, te predlaže modele suradnje komunalnih poduzeća radi smanjenja količine otpada za prijevoz⁴⁷. Istaknut je i projekt zelene infrastrukture 'Drvo više županija više', a radi se o projektu kojim se ostvaruje prilagodba klimatskim promjenama i jača otpornost urbanih sredina. Projekt je realiziran kroz suradnju više upravnih odjela i općina te uključuje sadnju sto sadnica i postavljanje slavina s pitkom vodom na lokacijama domova zdravlja i škola.

Mjere koje Županija provodi u okviru *PC 10 Jačanje integriranog prometa* poput poticanja korištenja javnog prijevoza i uvođenja širokopojasnog interneta nisu predstavljene kroz pokazatelj ishoda koji se odnosi na duljinu cesta. Županija održava komercijalno neisplative linije u ruralnim područjima te osigurava povoljnije cijene prijevoza, što je od posebne važnosti za najosjetljivije skupine. Također, pristupilo se nabavi usluge implementacije WebGIS Platforme za upravljanje mobilnošću – modul „Javni prijevoz putnika“ kojom će se omogućiti praćenje linija javnog prijevoza u realnom vremenu i podnošenja svih izvještaja koji će omogućiti bolje praćenje funkcionalnosti javne usluge prijevoza putnika u cestovnom prometu u BBŽ⁴⁸. Strateški projekt Brza cesta Bjelovar-Virovitica (PC 10) je u tijeku, ali razni vanjski čimbenici usporavaju napredak. Na provedbu projekta negativno je utjecao rast cijena uzrokovan globalnom krizom i ratom u Ukrajini zbog kojih su troškovi investicije porasli. Projekt se također susreo s problemom jer je trebalo dignuti nivoletu na dijelu trase zbog dodatne regulacije vodotoka. Međutim, unatoč kašnjenju završetak projekta se očekuje u 2026. godini⁴⁹.

⁴⁴ Intervju UO obrazovanje, kulturu i udruge

⁴⁵ Intervju JURA BBŽ

⁴⁶ Intervju s UO za prostorno uređenje, graditeljstvo, zaštitu okoliša i državnu imovinu

⁴⁷ Intervju s UO za prostorno uređenje, graditeljstvo, zaštitu okoliša i državnu imovinu

⁴⁸ Izvješće o provedbi Plana razvoja Bjelovarsko-bilogorske županije za razdoblje 2022. – 2027. godine za 2024.

⁴⁹ <https://bbzinfo.hr/sto-je-usporilo-zavrsetak-brze-ceste-do-bjelovara-i-koji-je-novi-rok-zavrsetka/>

U izvješću o provedbi Plana razvoja za 2023. godinu uvršten je jedan novi pokazatelj ishoda, i to OI.02.6.03 Udio šumskih površina, u okviru PC 11 *Očuvanje prirodne baštine*. U okviru ovog cilja izvještava se o jednoj aktivnosti u 2024. godini, i to projektu „Borba s odmetnicima prirode“ koji provodi Javna ustanova za upravljanje zaštićenim dijelovima prirode BBŽ na temelju Javnog poziva Fonda za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost za neposredno sudjelovanje u financiranju projekta „Kontrola populacija prioritarnih invazivnih stranih vrsta“.

Prioritet 4 Kvalitetno upravljanje Županijom

U okviru PC 12 *Oснаživanje ljudskih potencijala i suradnje* ostvaren je napredak u 2023., no za 2024. godinu ostvarene vrijednosti pokazatelja nisu dostupne. Dodatno, ne postoji jasna poveznica između opisanih aktivnosti za 2024. godinu i pokazatelja ishoda koji se odnosi na povećanje ugovorenih sredstava EU fondova u BDP-u Županije. Ovaj cilj odnosi se na ljudske kapacitete, aspekt od iznimne važnosti za provedbu svih ostalih ciljeva i sveukupne uspješnosti Plana razvoja. JURA BBŽ, uključena je u pripremu i provedbu projekata u ime Županije i na taj način pomaže u povlačenju EU sredstava⁵⁰, ali taj aspekt nije uključen u izvještaju.

PC 13 *Jačanje sustava prostornog planiranja i zaštite na području Županije* napreduje dobro i odnosi se na prostorno planiranje i civilnu zaštitu. Prostorno planiranje od iznimne je važnosti za razvoj Županije, a vezane aktivnosti provode se kontinuirano tijekom cijele godine. Digitalni alati ubrzavaju napredak ovog cilja na razne načine. Provedena je transformacija Plana temeljem Zakona o prostornom uređenju (NN 153/13, 65/17, 114/18, 39/19, 98/19, 67/23) kojim je dana mogućnost provedbe postupka transformacije kao procesa prelaska Plana iz analognog u digitalni oblik uz digitalnu transformaciju poslovnih procesa u sustavu ePlanovi⁵¹. Osim toga, Županija je implementirala moderan, vrlo napredan i sveobuhvatan web geografski informacijski sustav Geoportal, razvijen kao centralno mjesto za pohranu, upravljanje, prikaz i prezentaciju prostornih podataka županije. Time se ostvaruju višestruke koristi, kako za stručnu javnost kojoj su prostorni podaci neophodni za rad, tako i za same građane i posebno za gospodarstvenike i potencijalne investitore. Geoportal omogućuje korisnicima pregled čestica, vlasničkih podataka, infrastrukture i ekoloških mreža na jednom mjestu, čime se znatno olakšava pristup informacijama koje su ranije zahtijevale pretragu više različitih portala. Tehnički izazovi u povezivanju s državnim bazama podataka usporili su provedbu projekta i rješavanje tih izazova zahtijevalo je višemjesečnu suradnju s Ministarstvom pravosuđa i uprave Republike Hrvatske i drugim institucijama⁵². Geoportal koristi širok spektar korisnika, uključujući građane, investitore i službenike, čime se povećava transparentnost i učinkovitost prostornog planiranja. Nacrt novog Zakona o gradnji (NN 153/13, 20/17, 39/19, 125/19, 145/24) propisuje stroge uvjete za službenike koji izdaju dozvole i provode tehničke preglede što može usporiti izdavanje dozvola i negativno utjecati na infrastrukturne projekte i ulaganja. S pozitivne strane, kroz sustav e-dozvole prati se opterećenje pojedinih ureda što omogućuje prepoznavanje potreba za dodatnim kadrom, posebno u uredima s većim brojem izdanih dozvola⁵³. Tijekom 2024. godine provodile su se aktivnosti s ciljem promidžbe i popularizacije vatrogastva te pripreme podmlatka za buduće operativne dužnosti. Stanje operativne spremnosti vatrogastva na području BBŽ je opisano kao zadovoljavajuće, dok se kao vrijednost pokazatelja navodi visoka razina spremnosti. U daljnjoj provedbi Plana razvoja dodatni fokus će se staviti i na organizaciju i razvoj sustava civilne zaštite⁵⁴ a s 2024. na 2025. godinu povećala su se i financijska sredstva koja Županija izdvaja za HGSS Bjelovar.

U kojoj mjeri su uloženi resursi opravdani s obzirom na ostvarene promjene i učinke?

⁵⁰ Intervju JURA BBŽ

⁵¹ Izvješće o provedbi Plana razvoja Bjelovarsko-bilogorske županije za razdoblje 2022. – 2027. godine za 2024.

⁵² Intervju s UO za prostorno uređenje, graditeljstvo, zaštitu okoliša i državnu imovinu

⁵³ Intervju s UO za prostorno uređenje, graditeljstvo, zaštitu okoliša i državnu imovinu

⁵⁴ Smjernice za organizaciju i razvoj sustava civilne zaštite na području Bjelovarsko-bilogorske županije za razdoblje od 2026. do 2029. godine

- *Koji su troškovi i koje su koristi za različite skupine dionika i jesu li ti troškovi i te koristi raspodijeljene na očekivan način? Ako nisu, što može objasniti razliku?*
- *Jesu li promjene i učinci ostvareni u okviru očekivanih troškova? Ako se realni troškovi razlikuju, što može objasniti razliku?*
- *Koliko je djelotvoran i pravovremen proces upravljanja/administriranja PRBBŽ-om?*

U pravilu, koristi trebaju biti veće od nastalih troškova. Međutim, u situacijama kada se koristi očituju dugoročno, troškovi mogu biti veći u početku. Kada je riječ o zdravstvu, obrazovanju, zaštiti okoliša ili sigurnosti oni koji snose troškove nisu nužno oni koji imaju koristi. Kroz sva četiri prioriteta, koristi od provedbe Plana razvoja imaju različite ciljane skupine a u konačnici svi stanovnici BBŽ. Razlike u raspodjeli troškova očituju se i na razini županijskih upravnih odjela. Upravni odjeli nadležni za zdravstvo i obrazovanje imaju veliki broj proračunskih korisnika i veće pripadajuće troškove koji su dodatno uvećani velikim brojem projekata. Takva raspodjela troškova očekivana je s obzirom da se radi i o dva glavna prioriteta Županije.

Utrošena financijska sredstva vežu se uz provedbu konkretnih aktivnosti i projekata, ali tu su i ostali troškovi za upravljanje Planom razvoja. Ostali troškovi odnose se na plaće djelatnika Županije, i proračunskih korisnika koji su uključeni u provedbu, praćenje provedbe ili izvještavanje o provedbi Plana razvoja. Dodatni troškovi upravljanja uključuju vanjske usluge, a to su konzultantske usluge za izradu Plana razvoja, te za njegovo vrednovanje. Sveukupno gledano, uloženi resursi i koristi raspodijeljeni su na očekivani način.

Sveukupno utrošena sredstva više-manje odgovaraju planiranim iznosima, ali postoje značajna odstupanja u okviru nekih ciljeva. Velika razlika između planiranih i utrošenih financijskih sredstava za 2024. godinu nastala je ponajviše zbog velikih ulaganja u škole i sportske dvorane (PC 4), te u zdravstvene objekte i objekte socijalne skrbi (PC 6) za što su osigurana sredstva iz NPOO-a. Nadalje, za potrebe izvještavanja, financijski podaci se prikupljaju analizom županijskog proračuna po odjelima i mjerama, a svi proračunski korisnici prikazuju se u izvješćima o provedbi⁵⁵. Drugim riječima, izvještavanje se bazira na konsolidiranom proračunu u koji nisu uvrštene samo plaće zaposlenika Županije nego i svih ustanova čiji osnivač je Županija što može objasniti višestruko povećanje iznosa, posebice u dijelu koji se odnosi na ljudske potencijale, tj. *PC 12 Osnajivanje ljudskih potencijala i suradnje*. Treba imati na umu i da su, troškovi provedbe porasli u odnosu na 2021. godinu, što uključuje i usklađivanje plaća.

Jedan od razloga odstupanja je taj da se poveznice pojedinih ciljeva s proračunskim programima razlikuju u okviru planiranih sredstava i u okviru prijavljenih troškova. Ako uzmemo za primjer posebni cilj 12 kod kojeg utrošena sredstva višestruko premašuju planirana i u 2023. i u 2024. godini, razlog je između ostalog i taj što se planirana sredstva vežu samo uz proračunski program 1000, dok se utrošena sredstva vežu uz više programa - P1 Redovne aktivnosti, P32 Nacionalne manjine, te P28 Redovna djelatnost razvojne agencije. Budući se proračunski program 1000 Redovne djelatnosti u proračunu navodi za svaki upravni odjel nije uvijek sasvim jasno na koji upravni odjel se odnose planirana odnosno utrošena sredstva kada se navodi poveznica s redovnim aktivnostima.

⁵⁵ Intervju JURA BBŽ

Slika 3 – Utrošena financijska sredstva (EUR) prema godini provedbe u odnosu na planirana sredstva (EUR)

PC	Planirano za 2023.	Utrošeno u 2023.	Planirano za 2024.	Utrošeno u 2024.
1	654,489.22	465,408.06	657,143.67	701,081.83
2	1,292,381.58	124,835.89	1,299,017.85	167,229.40
3	1,283,200.61	1,154,310.33	1,283,200.61	931,887.35
4	11,550,199.35	5,361,210.72	9,015,445.09	55,306,591.14
5	460,722.94	3,243,341.98	460,722.94	1,986,237.74
6	4,079,750.22	3,727,290.85	4,081,057.54	35,242,525.72
7	592,529.96	644,437.83	579,257.68	823,871.67
8	92,417.15	49,006.17	92,417.15	141,183.28
9	530,003.32	73,039.85	530,003.32	59,856.52
10	1,480,299.56	788,117.51	1,480,299.56	3,021,872.31
11	324,108.17	111,082.51	324,108.17	217,205.50
12	337,755.26	6,438,435.44	337,755.26	5,477,013.66
13	751,264.05	4,619,460.76	751,264.05	604,569.16
	23,429,121.38	26,799,977.90	20,891,692.88	104,681,125.28

Preustroj i novi poslovi predstavljaju dodatno opterećenje, no unatoč tome provedba Plana razvoja do sada je tekla glatko. Upravna tijela obavljaju upravne, stručne, administrativno-tehničke i druge poslove u svom redovnom radu. U 2024. godini u okviru Bjelovarsko-bilogorske županije uspostavljen je sustav riznice u koji je uključeno 42 proračunska korisnika kojim upravlja Upravni odjel za financije⁵⁶. Sustav riznice podrazumijeva uključenost upravnih odjela u kontrolu svojih korisnika što predstavlja dodatno administrativno opterećenje posebice za odjele s većim brojem korisnika, kao što su odjeli nadležni za zdravstvo i obrazovanje. No, na taj način osigurava se centralizirano upravljanje proračunskim sredstvima, bolja kontrola rashoda i transparentnost financijskog poslovanja svih korisnika proračuna Županije. U slučaju UO za obrazovanje, kulturu i udruge je došlo je i do restrukturiranja što je rezultiralo proširenjem nadležnosti na područja obrazovanja, kulture, sporta i udruga, uz istovremeno preuzimanje poslova opće uprave. Taj upravni odjel sada obavlja i poslove opće uprave vezane za obrazovanje, uključujući izdavanje rješenja za učenike i upise, što je ranije bio dio opće uprave, a sada je integrirano u njihov rad⁵⁷. Preuzimanje novih poslova obilježio je i rad UO za prostorno uređenje, graditeljstvo, zaštitu okoliša i državnu imovinu. Od 2025. godine taj upravni odjel je preuzeo poslove državne imovine i stambenog zbrinjavanja, što je donijelo dodatne izazove zbog nedostatka pravnika i velikog broja predmeta⁵⁸.

Suradnja i koordinacija potrebna za provedbu aktivnosti i projekata odvija se organski i kroz postojeća tijela. Provedba nekih mjera uključuje više od jednog upravnog odjela, specifično mjere iz trećeg i četvrtog prioriteta (Zelena tranzicija i Kvalitetno Upravljanje Županijom)⁵⁹. Razgovor s dionicima potvrdio je da je suradnja među upravnim odjelima na razini aktivnosti i projekata uobičajena, pogotovo kada je riječ o međusektorskim projektima, odnosno kada su u jednom projektu pokrivene teme koje pripadaju različitim upravnim odjelima. Konkretno, suradnja se odvija kroz rad povjerenstava i vijeća, u koja su uključeni predstavnici različitih odjela, gdje se koordinira donošenje odluka i provedba aktivnosti, posebno kod projekata koji su na granici više nadležnosti⁶⁰. Provedba nekih aktivnosti uključuje suradnju i sa drugim

⁵⁶ Odluka o uvođenju jedinstvenog računa proračuna Bjelovarsko-bilogorske županije

⁵⁷ Intervju s UO za obrazovanje, kulturu i udruge

⁵⁸ Intervju UO za prostorno uređenje, graditeljstvo, zaštitu okoliša i državnu imovinu

⁵⁹ Provedbeni program Bjelovarsko-bilogorske županije za razdoblje 2021. do 2025.

⁶⁰ Intervju UO za obrazovanje, kulturu i udruge

institucijama (npr. projekt navodnjavanja Kaniška-Iva), s gradovima i općinama (npr. projekt „Drvo više, županija više“) ili čak s krajnjim korisnicima (npr. TZBBŽ pruža povratne informacije iznajmljivačima koji na temelju toga mogu poboljšati ponudu i povećati zadovoljstvo gostiju).

Za praćenje provedbe i izvještavanje o Planu razvoja koristi se već uspostavljeni sustav. Prema Zakonu o sustavu strateškog planiranja i upravljanja razvojem Republike Hrvatske („Narodne novine“ br. 123/17, 151/22) regionalni koordinatori odgovorni su za praćenje i izvješćivanje o provedbi akata strateškog planiranja te su dužni prikupljati pokazatelje o provedbi akata strateškog planiranja u skladu s uputama. U skladu s tim uputama, regionalni koordinator godišnje izvješće o provedbi Plana razvoja za prethodnu godinu podnosi predstavničkom tijelu najkasnije do 31. ožujka tekuće godine. Zaključak Županijske skupštine o prihvaćanju Izvješća o provedbi Plana razvoja za 2024. godinu donesen je 30. rujna 2025. godine što ukazuje na to da je usvajanje izvješća potrajalo 6 mjeseci. Preustroj i promjena kadrova koja se odvijala u razdoblju od ožujka do rujna 2025. godine moguće je usporila proces izvještavanja. Nedostupnost financijskih podataka, izazovi vezani uz mjerljivosti i dostupnost nekih pokazatelja, te nedostatak jasnih metodoloških uputa za izradu izvješća su također čimbenici koji su usporili proces izvještavanja⁶¹.

Ne postoji sustavno praćenje provedbe Plana razvoja i dokumentiranje potreba za izmjenama. U 2023. je uveden novi pokazatelj, i to OI.02.6.03 Udio šumskih površina, u okviru PC 11, ali ta izmjena nije formalizirana. Poveznica posebnih ciljeva s proračunskim programima koja je utvrđena u Planu razvoja nije se primjenjivala tijekom izvještavanja. Nepotpuni podatci kao i nedostatak osvrt na pokazatelje ishoda u izvještavanju pružaju samo djelomičnu sliku napretka. Pridržavanje zadanih okvira i protokola za praćenje i izvještavanje o provedbi ključni su elementi uspješne provedbe Plana razvoja. Nedostatak sustava za praćenje, vrednovanje i izvještavanje rezultata i učinaka provedbe županijskih razvojnih politika navedeno je i kao slabost i prijetnja za institucionalni kontekst u SWOT analizi u okviru Plana razvoja. Partnersko vijeće i Radna skupina Plana razvoja nisu se sastajali od usvajanja Plana razvoja te se nije raspravljalo o izvješćima ili potrebama za izmjenama Plana razvoja. Neki sugovornici su istaknuli da je zbog kadrovskih promjena Radnu skupinu možda potrebno redefinirati i uključiti nove članove⁶².

Postoji osnovna komunikacija o Planu razvoja prema široj javnosti. Komunikacijska strategija i Komunikacijski akcijski plan čine sastavni dio Plana razvoja Bjelovarsko-bilogorske županije 2022. – 2027. Komunikacijskom strategijom utvrđene su mjere i alat koji trebaju pridonijeti informiranju javnosti o ulozi i značaju Plana razvoja, te o postupku njegove izrade i provedbe. Predviđeno je i vrednovanje strategije na temelju pokazatelja uspješnosti, no početne i ciljne vrijednosti nedostaju. Županija je zadužena za komuniciranje i informiranje javnosti o Planu razvoja i to čini putem objave ključnih dokumenata i odluka koje se vežu uz izradu i provedbu Plana razvoja na svojim službenim stranicama.

S pozitivne strane, Županija uspješno provodi digitalnu transformaciju poslovnih procesa čime se pospješuje provedba Plana razvoja. U zadnje dvije godine uredsko poslovanje gotovo u potpunosti digitalizirano, uključujući izdavanje dokumenata s elektroničkim potpisom, te postoje planovi za daljnju digitalizaciju kroz razvoj platforme za automatsku validaciju korisnika i rasterećenje od nepotrebne dokumentacije

Koliko je vjerojatan nastavak trajanja pozitivnih ishoda i učinaka i nakon završetka provedbe PRBBŽ?

- *Koji su to financijski, ekonomski, društveni, ekološki i institucionalni kapaciteti potrebni za održavanje pozitivnih ishoda i učinaka provedbe akata strateškog planiranja?*

⁶¹ Intervju JURA BBŽ

⁶² Intervju JURA BBŽ

Budući da niti jedan strateški projekt još nije dovršen, a mjere se provode kontinuirano ishodi nisu konačni, a učinci još se nisu u potpunosti materijalizirali. Na temelju uvida u dosadašnje aktivnosti i projekte, te ostvareni napredak moguće je načelno govoriti o tome koji su financijski, ekonomski i institucionalni kapaciteti potrebni za stvaranje, a onda i održavanje pozitivnih ishoda učinaka.

Institucionalni kapaciteti

Realizacija projekata, kako onih od strateškog značaja ali i ostalih, ovisi o vanjskom, najčešće EU financiranju. Tamo gdje su jači institucionalni kapaciteti i produktivnije okruženje bolji su uvjeti za pripremu projekata i privlačenje financiranja. Uspjehu pridonosi visoka razina uključenosti dionika i integrirani pristup ulaganjima, a u središtu svega su ljudski resursi. Ulaganje u ljudske potencijale u Županiji i drugim nositeljima mjera važni za učinkovito i djelotvorno upravljanje Planom razvoja. Županija je uspješno povukla EU sredstva za brojne projekte iz turizma, zdravstva i obrazovanja, ali tu su i projekti zaštite okoliša poput „Drvo više-Županija diše“ koji uključuje veliki broj dionika. U dvije godine provedbe Plana razvoja ostvaren je vrlo pozitivan napredak kroz prva tri prioriteta što upućuje na to da Županija raspolaže stručnim kadrom u svim sektorima, ali izvještavanje o ljudskim potencijalima bi moglo biti bolje.

Financijski kapaciteti

Financijski kapacitet Županije odnosi se na sposobnost samostalnog generiranja prihoda kroz poreze i doprinose i raspolaganja sredstvima za obavljanje javnih poslova pri čemu su ključni fiskalno izravnavanje, vlastiti prihodi, EU fondovi, te regionalna razvijenost koja utječe na porezni potencijal. Financijski kapaciteti odnose se i na postojanje učinkovitog i djelotvornog sustava praćenja i kontrole s ciljem zaštite financijskih interesa, kako vlastitih tako i onih Europske unije za projekte koji se financiraju EU sredstvima. Financijski kapacitet županije ogleda se kroz dobre rezultate lokalnih poduzetnika⁶³, transparentno upravljanje proračunom, pozitivnim trendovima u investicijama, te stabilnosti unatoč nešto nižim plaćama u odnosu na nacionalni prosjek. Osim toga, Županija uspješno pronalazi različite načine financiranja razvojnih projekata: jedan takav primjer je projekt izgradnje učeničkog doma u Daruvaru za koji su osigurana sredstva kroz dio programa za nacionalne manjine.

Ekološki kapaciteti

U dosadašnjoj provedbi težište je bilo na kapitalnim infrastrukturnim ulaganjima kojima se osiguravaju uvjeti za bolji životni standard i razvoj gospodarstva. Posebice kada je riječ o izgradnji ili dogradnji objekata, ali i za sve ostale vrste aktivnosti važno je osigurati da niti jedna mjera ne nanosi bitnu štetu okolišnim ciljevima⁶⁴. Mjere ublažavanja negativnih utjecaja planiranih aktivnosti na ciljeve očuvanja i cjelovitost područja ekološke mreže popisane su u Prilogu 4. Mjere zaštite okoliša u PRBBŽ. Primjena mjera zaštite okoliša važna za stvaranje kvalitetnih životnih uvjeta svih stanovnika, ali i svih posjetitelja Županije. Turistički potencijal Županije velikim dijelom se oslanja na očuvanu prirodu. Kao područje bogato prirodnim ljepotama i kulturnom baštinom, regija ima priliku pozicionirati se kao destinacija koja promovira autentična iskustva, odmor u prirodnom okruženju i interakciju s lokalnom zajednicom⁶⁵.

Društveno-ekonomski kapaciteti

Društveno-ekonomski kapaciteti odnose se na sposobnost društva i gospodarstva da se razvijaju, inoviraju i rješavaju probleme. To uključuje materijalne resurse, institucije, odnose, stavove i vrijednosti koje podržavaju ekonomski rast i socijalnu koheziju za održivi razvoj i zadovoljavanje potreba marginaliziranih

⁶³ <https://www.fina.hr/novosti/financijski-rezultati-poduzetnika-bjelovarsko-bilogorske-zupanije-u-2023>

⁶⁴ Načelo „ne nanosi bitnu štetu” prema Uredbi o zajedničkim odredbama EU 2021/1060

⁶⁵ Plan upravljanja destinacijom Bjelovarsko-bilogorske županije od 2025. do 2028.

skupina. Županija snažno ulaže zdravstvo i obrazovanje pri čemu infrastrukturna ulaganja prate ulaganja u ljudske resurse i stručne kadrove što doprinosi održivosti tih ulaganja. TZBBŽ razvila je inovativan model potpora koji se trenutno replicira u 4 kontinentalne Županije, a UO za gospodarstvo radi na poticanju inovativnosti poduzetnika. Osim toga, zelena i digitalna tranzicija provode se horizontalno kroz sve mjere. Na kraju, osiguravanje besplatnog javnog prijevoza za učenike i osiguravanje pomoćnika u nastavi samo su neke od mjera kojima Županija podupire najosjetljivije skupine društva.

Sveukupni napredak Županije ogleda se Odlukom o razvrstavanju jedinica područne (regionalne) samouprave prema stupnju razvijenosti koju je Vlada Republike Hrvatske donijela na sjednici održanoj 04. siječnja 2024. godine i prema kojoj se Bjelovarsko-bilogorska županija nalazi u II. skupini s vrijednošću indeksa 93,681 dok je po prijašnjoj Odluci iz 2017. godine bila u I. skupini s vrijednošću indeksa 92,576⁶⁶.

7. Zaključci

Ovo srednjoročno vrednovanje pruža neovisnu ocjenu uspješnosti provedbe Plana razvoja na sredini provedbenog razdoblja i u skladu sa zakonskim i podzakonskim propisima⁶⁷. Vrednovanje je provedeno u odnosu na šest kriterija za vrednovanje – relevantnost, usklađenost, učinkovitost, učinak, djelotvornost i održivost. Zaključci su utemeljeni na vrednovanju nalaza i analizi podataka koji su sastavni dio ovog izvješća.

Relevantnost

Prioriteti i ciljevi utvrđeni u Planu razvoja odgovaraju realnim potrebama Županije, te njihovih korisnika i krajnjih korisnika. U planiranje proračuna uključeni su svi dionici čime se osigurava *bottom-up* pristup u planiranju i provedbi aktivnosti i projekata u okviru županijskih programa. Županija je svoje djelovanje usmjerila na povećanje kvalitete života provedbom mjera i aktivnosti iz područja obrazovanja, zdravstva i socijalne skrbi uz osiguravanje visokog stupnja infrastrukturne opremljenosti i brigu o zaštiti okoliša i prirode. **Strateški okvir je ostao relevantan i u evolvirajućem kontekstu zato jer je vrlo fleksibilan,** Općenito postavljeni ciljevi s jedne strane omogućuju široku pokrivenost tema i potreba, no s druge strane postavljaju izazove u smislu njihove mjerljivosti. Odabrani pokazatelji također ne pružaju uvijek adekvatan okvir za mjerenje uspješnosti Plana razvoja što se može zaključiti između ostalog iz uvođenja jednog novog pokazatelja, i to OI.02.6.03 Udio šumskih površina, tijekom provedbe.

Usklađenost

Osigurana je povezanost svih razina planiranja po principu integriranog strateškog planiranja. Plan razvoja usklađen je s nacionalnim prioritetima utvrđenim u Nacionalnoj razvojnoj strategiji RH 2030 kroz sva 4 prioriteta područja. Poveznica s hijerarhijski podređenim Provedbenim Programom BBŽ za razdoblje 2021. do 2025, kao i sa Provedbenim Programom BBŽ za razdoblje 2025. – 2029. osigurana je na način da su mjere iz Plana programa preuzete i dalje razrađene u županijskim provedbenim programima. Iako nisu preuzete sve mjere, niti jedan cilj nije ostao nepokriven, a mjere Plana razvoja preuzimaju i jedinice lokalne samouprave i dalje razrađuju u svojim programima, te na taj način doprinose ostvarenju posebnih ciljeva.

Projekti od strateškog značaja, ali i ostali projekti i aktivnosti usklađeni su sa strateškim aktima povezanim s korištenjem EU fondova. Realizacija svih strateških, a i većine drugih projekata oslanja se na

⁶⁶ Izvješće o provedbi Plana razvoja Bjelovarsko-bilogorske županije za razdoblje 2022. – 2027. godine za 2024.

⁶⁷ Zakon o sustavu strateškog planiranja i upravljanja razvojem Republike Hrvatske (NN 123/17) i Pravilnik o provedbi postupka vrednovanja akata strateškog planiranja od nacionalnog značaja i od značaja za jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave (NN 44/2023)

financiranje iz državnih i EU fondova, zbog ograničenih županijskih sredstava. Prilike za financiranje koriste se i uvelike usmjeravaju razvoj Županije. Kroz neke nacionalne mjere izravno se financiraju i krajnji korisnici, a mjere koje provodi Županija usklađene su s nacionalnim na način da se međusobno dopunjuju a u svakom slučaju izbjegavaju preklapanje. Strategija razvoja većeg urbanog područja Bjelovara za razdoblje 2021. – 2027. isto je usklađena s Planom razvoja, ali postoji i neiskorišteni potencijal za ostvarenjem veće sinergije.

Učinkovitost

Iako ovo vrednovanje predstavlja značajne informacije o provedbi, preuranjeno je ocjenjivati sveobuhvatni učinak Plana razvoja, jer treba vremena da se promjene i širi utjecaj na društvo materijaliziraju. Strateški projekti još nisu realizirani, a mjere se provode kontinuirano do kraja provedbenog razdoblja. Shodno tome, u ovom izvješću predstavljen je napredak ka ostvarenju ciljeva. U nekim slučajevima prikazano je kako provedba aktivnosti i projekata, te ostvarenje pokazatelja ishoda doprinosi širim učincima i u konačnici viziji *Županije očuvanog okoliša, tradicije i kulturne baštine, usmjerena zelenom razvoju, razvoju ljudskih resursa, participativnom i djelotvornom upravljanju radi postizanja gospodarske konkurentnosti i visoke kvalitete življenja.*

Na sredini provedbenog razdoblja aktivnosti i projekti su u velikom zamahu. Većina pokazatelja ishoda kojima se mjeri uspješnost Plana razvoja kreću se u dobrom smjeru a neke ciljne vrijednosti već su postignute. Iako pokazatelji ishoda pružaju koristan uvid u ostvareni napredak provedbe Plana razvoja postoje određena metodološka ograničenja zbog kojih ostvarene vrijednosti ne mogu biti isključivi pokazatelj uspjeha nego su sagledani u kontekstu ostalih informacija prikupljenih tijekom istraživanja.

Prvi i drugi prioritet ostvarili su solidan, u pojedinim slučajevima izniman napredak u očekivanom smjeru. U okviru prioriteta 1 Razvoj inovativnog i održivog gospodarstva ciljne vrijednosti već su postignute u *PC 1 Razvoj povoljnog poslovnog okruženja* i *PC 2 Poboljšanje konkurentnosti gospodarstva*, a pokazatelj se kreće u dobrom smjeru u *PC 3 Održiva proizvodnja i prerada hrane*. Kod *PC 4 Podizanje razine obrazovanja u funkciji gospodarskog razvoja* napredak je miješan, jedan pokazatelj ide u dobrom smjeru, dok drugi (broj korisnika u učeničkim domovima) ide u suprotnom smjeru. S obzirom na to da je u tijeku izgradnja učeničkog doma u Daruvaru za očekivati je da će ciljna vrijednost biti postignuta. U okviru prioriteta 2 Podizanje kvalitete života na području cijele Županije ciljna vrijednost već je postignuta za *PC 6 Unapređenje usluga zdravstvene i socijalne skrbi*, dok se pokazatelji za *PC 5 Demografski razvoj županije* i *PC 7 Snažnija ulaganja u razvoj kulture, sporta i organizacija civilnog društva* kreću se u suprotnom smjeru od očekivanog. Čini se da negativna kretanja pokazatelja u okviru *PC 5* i *PC 7* neadekvatno odražavaju uložene napore. Negativni demografski trendovi imaju veliki utjecaj na postizanje ciljne vrijednosti pokazatelja (broj živorođenih po Županiji), unatoč pronatalitetnim mjerama Županije. Također, Županija ulaže napore u zadržavanje stanovništva što nije adekvatno predstavljeno odabranim pokazateljem. U okviru *PC 7* ne postiže se željeno povećanje broja udruga, ali isto tako mnoge županijske mjere su usmjerene na jačanje postojećih udruga, ne nužno stvaranje novih.

Treći prioritet, Zelena i digitalna tranzicija, isto bilježi napredak, međutim ono što najviše dolazi do izražaja je pretežito horizontalna narav ciljeva i time raspršeniji učinak. Ciljne vrijednosti već su postignute za *PC 10 Jačanje integriranog prometa* i *PC 11 Očuvanje prirodne baštine*. Napredak kod *PC 9 Razvoj okolišne infrastrukture* je miješan, jedan pokazatelj ide u dobrom smjeru dok drugi stoji, a vrijednost pokazatelja ishoda *PC 8 Jačanje energetske tranzicije* ne kreće se. Pokazatelj u okviru *PC 8*, broj punionica za električna vozila, stagnira, ali je u okviru izgradnje Tehničke škole Bjelovar (*PC4*) u planu i izgradnja punionice za električna vozila, pa je za očekivati da će se po završetku tog i eventualno nekih drugih projekata energetske obnove javnih zgrada ciljne vrijednosti postići. U okviru *PC 9 Razvoj okolišne infrastrukture* pokazatelj koji se odnosi na ostvarene gubitke u vodovodnoj mreži stagnira i o napretku se nije izvještavalo. Umjesto toga, Županija provodi vrijedne aktivnosti u području gospodarenja otpadom i provodi projekt zelene infrastrukture, ali ti naponi nisu reflektirani u odabranim pokazateljima. U okviru *PC 10* provode se aktivnosti vezane uz javni prijevoz putnika i uvođenje širokopojasnog interneta koji su usklađeni s ciljevima,

ali nisu adekvatno zastupljeni kroz odabranih pokazatelja. Također, u okviru izvješća o provedbi Plana razvoja za 2024. godinu uveden je jedan novi pokazatelj ishoda, i to OI.02.6.03 Udio šumskih površina, za PC 11 što ukazuje na potrebu za prilagodbom pokazatelja. Horizontalna narav zelene i digitalne tranzicije ističe se posebno kod PC 8, ali i u tome da je više upravnih odjela uključeno u provedbu i ostalih ciljeva.

Napredak u okviru četvrtog prioriteta, Kvalitetno upravljanje Županijom, nije moguće ocijeniti zbog nedostataka podataka i zbog metodoloških ograničenja. Iako se vrijednost pokazatelja za PC 12 *Oснаživanje ljudskih potencijala* kreće u dobrom smjeru, a u slučaju PC 13 *Jačanje sustava prostornog planiranja i zaštite na području Županije* ciljna vrijednost je već i postignuta, realni napredak u okviru ovog prioriteta nije moguće ocijeniti. U okviru PC 12 *Oснаživanje ljudskih potencijala i suradnje* ostvaren je napredak u 2023., no za 2024. godinu ostvarene vrijednosti pokazatelja nisu dostupne. Dodatno, ne postoji jasna poveznica između opisanih aktivnosti za 2024. godinu i pokazatelja ishoda koji se odnosi na povećanje ugovorenih sredstava EU fondova u BDP-u Županije. Pokazatelji za PC 13, imaju metodološka ograničenja zbog kojih ostvarene vrijednosti ne mogu biti jedini pokazatelj uspjeha, nego eventualno mogu upotpuniti ostale informacije i napretku. Za jedan pokazatelj, stanovništvo koje živi u područjima s integriranim strategijama urbanog razvoja, ostvarena vrijednost u izvješću za 2024. godinu odnosi se na 2021. godinu što je vremenski prije uvođenja Plana razvoja i time nije uspostavljena uzročno-posljedična veza između Plan razvoja i ostvarene vrijednosti. Drugi pokazatelj koji se odnosi na razinu spremnosti nije provjerljiv. Ovaj prioritet ključan je za postignuće svih posebnih ciljeva i sveukupnu uspješnost Plana razvoja, a uspjeh u provedbi svih ostalih prioriteta ukazuje na to da Županija ima dobre tehničke kapacitete. Stoga bi fokus na ljudske potencijale, posebice u dijelu praćenja provedbe i u izvještavanju bi mogao biti bolji.

Županija uspješno hvata prilike za financiranje projekata i jedna od glavnih koristi Plana razvoja i jest što on služi kao temelj za povlačenje EU sredstava. No to što se dostupnost financiranja ističe kao glavni faktor koji utječe na prioritiziranje i realizaciju projekata, ukazuje isto tako na financijsku ovisnost Županije o državnim, EU i drugim izvorima financiranja kada je riječ o ulaganju u razvoj.

Djelotvornost

Sveukupno gledano, uloženi resursi i koristi raspodijeljene su na očekivani način. Troškovi mogu u početku bit veći od koristi, ako će se s vremenom taj odnos uravnotežiti. Analiza daje nekoliko primjera iz područja zdravstva, obrazovanja i turizma, koje povezujemo s širokim i višestrukim koristima. Primjerice od ulaganja u zdravstveni sustav imaju koristi svi stanovnici Županije, ono podiže kvalitetu života, ali i produktivnost te u konačnici doprinosi razvoju gospodarstva. Za očekivati je da će koristi s vremenom biti veće od troškova.

Utrošena sredstva više-manje odgovaraju planiranim sredstvima, ali ipak postoje značajna odstupanja kod nekih posebnih ciljeva. Odstupanja u troškovima najizraženija tamo gdje su realizirana ulaganja u zdravstvo i obrazovanje, a za čije financiranje se stvorila prilika u NPOO-u. Značajno povećanje troškova bilježi se i u dijelu koji se odnosi na ljudske potencijale, no mogući razlog tom odstupanju je neusklađenost izvještavanja o utrošenim financijskim sredstvima u odnosu na Plan razvoja (npr. planiranje se nije baziralo na konsolidiranom proračunu, a izvještavanje jest).

Sveukupno gledano proces upravljanja Planom razvoja uhodan je i dobro funkcionira, ali bi izvještavanje moglo biti djelotvornije. Za koordinaciju dionika u okviru provedbe Plana razvoja koriste se postojeći mehanizmi, poput povjerenstava, ali se suradnja odvija i organski i dobro funkcionira. Preustroj i novi poslovi koji proizlaze iz daljnje decentralizacije predstavljaju dodatno opterećenje ali unatoč izazovima provedba teče glatko. Ono što nedostaje je sustavno praćenje provedbe Plana razvoja i protokol za izvještavanje, jer izvještaji nisu dovoljno informativni.

Održivost

Održivost pozitivnih učinaka je vjerojatna uz pretpostavku jačanja institucionalnih i financijskih kapaciteta, nastavka ulaganja u ljudske resurse, zaštitu okoliša i inovacije. Trajanje pozitivnih učinaka ovisit će o sposobnosti daljnjeg privlačenja vanjskog financiranja, jačanju ljudskih kapaciteta, razvoju sustava za praćenje te uvažavanju okolišnih ciljeva.

Institucionalni kapaciteti se očituju kroz uspješno povlačenje EU sredstava i koordinaciju dionika u složenim projektima. Financijski kapacitet županije je poduprt dobrim rezultatima lokalnih poduzetnika, transparentnim proračunskim upravljanjem i raznolikim modelima financiranja. Ekološki kapaciteti zahtijevaju dosljednu primjenu načela "ne nanosi bitnu štetu" i primjenu propisanih mjera zaštite okoliša. Društveno ekonomski kapaciteti se očituju u horizontalnoj provedbi zelene i digitalne tranzicije a jačaju se ulaganjima u javne usluge, inovacije i ciljane mjere za osjetljive skupine, pri čemu je uočena pozitivna promjena u kategorizaciji razvijenosti županije prema Vladinoj odluci iz 2024.

7. Pouke postupka vrednovanja (engl. *Lessons learned*)

Srednjoročno vrednovanje PRBBŽ-a omogućila je cjelovitiji uvid u način provedbe županijskog Plana razvoja te identificirala obrasce i pristupe koji se mogu koristiti u budućem strateškom planiranju. Iako su neka saznanja specifična za Bjelovarsko-bilogorsku županiju, izdvojene su i univerzalne lekcije korisne za planiranje, implementaciju i upravljanje razvojnim politikama.

Tijekom provedbe Plana razvoja pokazalo se da je **uključivanje svih relevantnih dionika** – od županijskih institucija do lokalnih zajednica i civilnog društva – ključno za uspješno programiranje i realizaciju. Otvoren i sustavan pristup koji omogućuje da Plan razvoja odgovara stvarnim potrebama i ima podršku zajednice.

Koordinacija između sektora i razina upravljanja bila je presudna za uspješnost Plana razvoja. Bolja povezanost institucija dovela je do učinkovitije provedbe mjera i lakšeg usklađivanja s nacionalnim i europskim standardima, dok se županijska koordinacija pokazala kao vrijedan alat za integraciju različitih politika.

Sustavno praćenje rezultata izdvojilo se kao ključan preduvjet za učenje i prilagodbu. Praćenje napretka i analiza pokazatelja omogućuju bolje upravljanje Planom razvoja i pravovremeno reagiranje na promjene.

Uočena je **potreba za daljnjim razvojem informacijskog sustava za praćenje pokazatelja** i boljom integracijom podataka iz različitih izvora, kako bi se osigurala pravovremena i pouzdana evidencija o napretku.

Učinkovitost provedbe uvelike je ovisila o **ljudskim i organizacijskim kapacitetima**, pri čemu su profesionalnost i suradnja zaposlenika bili važniji od same institucionalne strukture.

Posebno se istaknula važnost teritorijalnog pristupa i ravnoteže razvoja, jer je Plan razvoja prilagođen specifičnostima pojedinih dijelova županije te je stoga imao i veći učinak. To potvrđuje važnost razumijevanja lokalnog konteksta i korištenja lokalnih potencijala u strateškom planiranju.

Održivost pokrenutih inicijativa prepoznata je kao zajednička vrijednost Plana razvoja, jer većina mjera ima dugoročan karakter i učinci traju i nakon završetka aktivnosti. To pokazuje da je moguće ostvariti trajne promjene kroz kvalitetna partnerstva i jasne prioritete.

Kombinacija kvantitativnih i kvalitativnih metoda vrednovanja omogućila je cjelovitiju sliku promjena, a vrednovanje se potvrdilo kao alat za učenje i stalno unapređenje javnog upravljanja, a ne samo za ocjenu uspješnosti provedbe.

8. Preporuke

Preporuke za poboljšanje kvalitete sadržaja Plana razvoja

Županija treba preispitati relevantnost i mjerljivost pokazatelja ishoda i dodati nove pokazatelje ishoda gdje je to potrebno. Analiza je pokazala da neki pokazatelji ishoda ne ispunjavaju RACER kriterije, utoliko da nisu dovoljno relevantni, odnosno nisu dovoljno prikladni za mjerenje željenih postignuća, nisu jednostavni za prikupljanje ili nisu stabilni odnosno nisu temeljeni na provjerljivim podacima. Kada je riječ o relevantnosti pokazatelja ishoda, najčešće se radi to tome da pokazatelj ishoda nedovoljno mjeri uspjeh odnosno mjeri samo jedan dio provedbe posebnog cilja. Kako su posebni ciljevi vrlo široko postavljeni, u nekim slučajevima potrebno je dopuniti pokazatelje ishoda kako bi oni pružili cjelovitu sliku napretka pojedinog posebnog cilja. Pri odabiru pokazatelja ishoda nužno je istaknuti godinu i izvor početne vrijednosti.

Za neki budući srednjoročno strateški akt kojim će se mjeriti uspjeh, Županija treba odrediti ključne etape za projekte od strateškog značaja, a ako je moguće i za mjere i ciljeve. Ključne etape (eng. milestones) pomažu u praćenju provedbe te olakšavaju mjerenje i u konačnici vrednovanje uspjeha.

Preporuke za upravljanje provedbom Plana razvoja

Županija treba uvesti sustavno praćenje provedbe Plana razvoja i formalizirati izmjene. Unatoč fleksibilnosti strateškog okvira, može se pojaviti potreba za manjim ili većim prilagodbama i izmjenama Plana razvoja. Uvođenje novog pokazatelja, i to OI.02.6.03 Udio šumskih površina, jedan je takav primjer. Izmjene trebaju biti obrazložene i dokumentirane kako bi proces bio jasan i transparentan i u konačnici služio stvaranju institucionalnog znanja. Mandat Partnerskog vijeća⁶⁸ i Radne skupine⁶⁹ Plana razvoja obuhvaća „sve faze izrade i provedbe Plana razvoja, uz analize stanja i SWOT analize, preko definiranja razvojnih problema Županije, utvrđivanja vizije i ciljeva, prioriteta i mjera do odabira razvojnih projekata i praćenja provedbe Plana razvoja“. Radi se o uspostavljenom sustavu strateškog planiranja koji okuplja sve ključne dionike i koji se može koristiti za kontinuirano praćenje potreba, te po potrebi pokretanje izmjena i dopuna Plana razvoja.

JURA BBŽ i Županija trebaju izraditi protokol za izvješćivanje kako bi se proces učinio djelotvornijim. Koordinacijsko tijelo pripremilo je upute za izradu godišnjih izvješća o provedbi Plana razvoja koje je potrebno dopuniti uputama koje su specifične za Županiju. Primjerice, izazovi u prikupljanju podataka zrcale se u nepotpunim podacima u izvješćima o provedbi Plana razvoja. Prije svega izrada, a onda i pridržavanje protokola u izvješćivanju ključan je aspekt uspjeha Plana, zato jer nepotpuni podatci ili nedostatak osvrta na pokazatelje ishoda u izvješćivanju pružaju samo djelomičnu sliku napretka.

⁶⁸ Odluka o pokretanju postupka izrade Plana razvoja Bjelovarsko-bilogorske županije za razdoblje 2021. – 2027. i Odluka o osnivanju i imenovanju članova Partnerskog vijeća Bjelovarsko-bilogorske županije

⁶⁹ Odluka o osnivanju i imenovanju Radne skupine Plana razvoja Bjelovarsko-bilogorske županije za razdoblje 2022. – 2027.

Županija treba preispitati mogućnost i izvedivost spajanja izvora financiranja za veće projekte i projekte koji uključuju više dionika. Mapiranje dostupnih izvora financiranja i mogućnosti stvaranja sinergija tj. spajanja različitih izvora financiranja, moglo bi biti korisno za projekt Revitalizacije Bjelovarskog sajma d.o.o. koji je u vlasništvu Županije i Grada Bjelovara. Kod ovoga ali i kod drugih sličnih projekata se sinergija može ostvariti kroz financiranje različitih elemenata jednog većeg projekta iz različitih izvora financiranja ili kroz nadogradnju nekog projekta kroz različite financijske izvore radi stvaranja većeg učinka.

Preporuke za daljnji proces strateškog planiranja

Naknadno vrednovanje provodi se po završetku ili nakon provedbe Plana razvoja a ima za cilj dati neovisnu ocjenu uspješnosti ostvarenja ciljeva, pokazatelja ishoda, učinkovitosti, djelotvornosti te ukupnog učinka provedbe Plana razvoja. S obzirom na to da se očekuje realizacija strateških projekata i mjera do kraja 2027. godine, po završetku provedbe Plana trebalo bi biti moguće provesti analizu ukupnog učinka pojedinih strateških projekata i mjera. U kojoj mjeri će učinci biti razvijeni ovisi o prirodi i vremenskom planu provedbe pojedinih strateških projekata i mjera.

Županija bi trebala pripremiti opis posla u kojem se određuje cilj i pristup vrednovanja i vremenski raspored i pitanja za vrednovanje, te indikativno navesti izvore podataka. Dostupnost sveobuhvatnih podataka od ključne je važnosti za naknadno vrednovanje. Budući se kroz Plan razvoja provode mjere na županijskoj razini ta razina podataka je najrelevantnija. Tematski fokus naknadnog vrednovanja je na sva 4 prioriteta utvrđena Planom razvoja.

9. Prilozi

Prilog I: Podaci o članovima Tima za srednjoročno vrednovanje

Europass
Curriculum Vitae

Ime i prezime	Maja Hranilović
Funkcija u okviru pružanja usluge	Stručnjak za strateško planiranje i vrednovanje javnih politika
Relevantno radno iskustvo	
1. Period	Rujan 2024 – Srpanj 2025
Funckija	Viši stručnjak za srednjoročno vrednovanje Planova razvoja županija: BPŽ i SMŽ
Glavne aktivnosti i zadaci	Razvoj metodologije evaluacije i matrice evaluacije, analiza dokumentacije i terensko istraživanje, koordinacija lokalnih stručnjaka za evaluaciju, priprema privremenih evaluacijskih izvješća
Poslodavac	Brodsko-posavska i Sisačko-moslavačka županija
Sektor	Regionalni razvoj
2. Period	Rujan 2022 – Rujan 2023
Funckija	Viši stručnjak za vrednovanje i voditelj tima za Vrednovanje Regionalnog programa stambenog zbrinjavanja (Srbija, Bosna i Hercegovina, Crna Gora i Hrvatska)
Glavne aktivnosti i zadaci	Razvoj metodologije evaluacije i matrice evaluacije, analiza dokumentacije i terensko istraživanje, koordinacija lokalnih stručnjaka za evaluaciju, priprema privremenih evaluacijskih izvješća za klijenta i korisnike, priprema Završnog evaluacijskog izvješća sa specifičnim nalazima evaluacije i preporukama na razini zemlje i na razini Programa; prezentacija evaluacijske studije dionicima (CEB, Europska komisija – DG NEAR, donatorska zajednica, zemlje partneri)
Poslodavac	Razvojna banka Vijeća Europe (CEB) Clara Lipponen Thompson clara.thompson-lipponen@coebank.org
Sektor	Izbjeglice i prognanici, lokalni razvoj, institucionalna izgradnja
3. Period	Veljača – Listopad 2021
Funckija	Ključni stručnjak i voditelj tima za vrednovanje operativnosti mreže fokalnih točaka Europske agencije za sigurnost hrane (EFSA)
Glavne aktivnosti i zadaci	- Vrednovanje poslovnih procesa unutar EFSA-e - Vrednovanje poslovnih procesa između EFSA-e mreže fokalnih točaka po zemljama članicama

	• Procjena prikladnosti postojeće mreže fokalnih točaka i njihovih zaduženja (analiza troškovne učinkovitosti njihovih zaduženja) • Prijedlog za poboljšanje učinkovitosti i djelotvornosti mreže fokalnih točaka s obzirom na strateške ciljeve EFSA-e i potrebe za boljom suradnjom sa zemljama članicama – prijedlog alternativnih scenarija • Usporedba s drugim sličnim agencijama u EU i u svijetu (benchmarking) • Prijedlog digitalizacije pojedinih procesa te poboljšanja IT platforme za komunikaciju između dionica
Poslodavac	European Food Safety Authority (EFSA) Drago Marojevic, voditelj projekta drago.marojevic@efsa.europa.eu
Sektor	Poslovno savjetovanje i savjetovanje o vođenju i upravljanju
4. Period	Studeni 2020 – Listopad 2021
Funkcija	Ključni stručnjak za strateško planiranje Plana pravedne tranzicije Republike Hrvatske 2021-2027.
Glavne aktivnosti i zadaci	Podrška u procesu strateškog planiranja – priprema analize stanja i identifikacije ključnih razvojnih problema i potreba u Sisačko-moslavačkoj i Istarskoj županiji vezanih uz pravednu tranziciju i dekarbonizaciju industrije i energetike, definiranje tipa operacija, uklapanje u program za ESIF.
Poslodavac	Europska komisija – Opća uprava za strukturne reforme (DG REFORM)
Sektor	Regionalni razvoj, pravedna tranzicija, EU fondovi
5. Period	Srpanj 2020 - Prosinac 2022
Funkcija	Viši stručnjak za praćenje i evaluaciju Strategije EU za Jadransko-jonsku makroregiju (EUSAIR) – Stup 4: Održivi turizam
Glavne aktivnosti i zadaci	Viši stručnjak za praćenje i evaluaciju uključen u pripremu godišnjeg izvješća o praćenju, sudjelovanje u događanjima za izgradnju kapaciteta za praćenje i evaluaciju i doprinos u izradi baze znanja (projekti i studije vezani uz održivi turizam; razvoj skupa indikatora za praćenje provedbe makroregionalnih strategija u održivom turizmu).
Poslodavac	Ministarstvo turizma i sporta Senka Daniel, senka.daniel@mint.hr
Sektor	Regionalni razvoj, održivi turizam
6. Period	Siječanj 2020 – prosinac 2022
Funkcija	Konzultant i voditelj projekta za ex-ante evaluaciju Plana razvoja Zagrebačke županije, Brodsko-posavske, Virovitičko-podravske, Bjelovarsko-bilogorske, Istarske i Koprivničko-križevačke županije za razdoblje 2021.-2027.g
Glavne aktivnosti i zadaci	• Priprema i održavanje radionica o strateškom planiranju na regionalnog i lokalnog razini, predstavljanje okvira za financiranje iz ESI fondova u razdoblju 2021.-2027. • Pružanje podrške u pripremi te ex-ante cjenjivanje Plana razvoja prema kriterijima: ○ Relevantnost i opravdanost; ○ Konzistentnost i unutarnja koherentnost; ○ Djelotvornost (učinkovitost); ○ Vanjska koherentnost.
Poslodavac	Ecorys Hrvatska d.o.o.

Sektor	EU fondovi, strateško planiranje
7. Period	Studeni 2020 – Prosinac 2021
Funckija	Direktor projekta i ključni stručnjak za vrednovanje i strateško planiranje Plana razvoja Ličko-senjske županije 2021-2027.
Glavne aktivnosti i zadaci	Podrška u procesu strateškog planiranja kroz prethodno vrednovanje – priprema analize stanja i identifikacije ključnih razvojnih problema i potreba, definiranje strateškog okvira za razvoj, predlaganje pokazatelja, podrška u pripremi akcijskog plana i komunikacijske strategije
Poslodavac	LIRA – Razvojna agencija Ličko-senjske županije
Sektor	Regionalni razvoj
8. Period	Veljača 2019 – Lipanj 2019
Funkcija	Viši stručnjak za evaluaciju za srednjoročnu evaluaciju "Operativnog programa za ribarstvo i pomorstvo Hrvatske 2014.-2017." financiranog iz EFPR-a
Glavne aktivnosti i zadaci	Viši stručnjak za evaluaciju u procjeni relevantnosti, učinkovitosti, djelotvornosti, koherentnosti i održivosti ulaganja u okviru programa s posebnim fokusom na lokalne akcijske grupe u ribarstvu. Predstavljanje zaključaka i nalaza Odboru za praćenje programa koji uključuje predstavnike DG MARE. Provedena edukacija o ocjenjivanju za ocjenjivačko povjerenstvo Ministarstva poljoprivrede/Uprave za ribarstvo.
Poslodavac	Ministarstvo poljoprivrede, Uprava za ribarstvo Ivica Sućec, ivica.sucec@mps.hr
Sektor	Ribarstvo, ruralni razvoj
9. Period	Prosinac 2018 – Listopad 2019
Funkcija	Viši stručnjak za evaluaciju za "Evaluaciju Schengenskog instrumenta u Hrvatskoj 2014.-2017."
Glavne aktivnosti i zadaci	Viši stručnjak za evaluaciju u ocjeni relevantnosti, učinkovitosti, djelotvornosti, koherentnosti i održivosti ulaganja u sklopu Schengenskog instrumenta za Hrvatsku 2014.-2017.; organiziranje i provođenje opsežnih konzultacija s dionicima, kvalitativna i kvantitativna analiza podataka praćenja, procjena organizacijskog ustroja Ministarstva unutarnjih poslova za učinkovito upravljanje sredstvima Schengenskog instrumenta.
Poslodavac	Europska komisija, DG HOME Barbatei Gabriel Moisis, gabriel-moisic.barbatei@ec-europa.eu,
Sektor	EU fondovi
10. Period	Ožujak 2018 – Travanj 2019
Funckija	Direktor projekta i ključni stručnjak za vrednovanje tijekom provedbe Operativnog programa Konkurentnost i kohezija 2014.-2020. – vrednovanje sustava kriterija za odabir i primjene horizontalnih načela; vrednovanje učinaka Prioritetne osi 3 – Poslovna konkurentnost
Glavne aktivnosti i zadaci	Procjena učinkovitosti svih kriterija za odabir projekata unutar OPKK 2014-2020 te predlaganje poboljšanja Vrednovanje učinka dosadašnjih ulaganja u poduzetnike – procjena učinka bespovratnih sredstava, procjena učinka financijskih instrumenata
Poslodavac	Ministarstvo regionalnoga razvoja i fondova EU
Sektor	ESI fondovi

11. Period	Lipanj 2017.- listopad 2017
Funkcija	Voditelj tima i glavni stručnjak na projektu "Ad-hoc procjena utjecaja provedbe prvog kruga operacija iz Prioritetne osi 3 Operativnog programa konkurentnost i kohezija 2014.-2020."
Glavne aktivnosti i zadaci	Pregled i analiza potpisanih ugovora iz PO3 OPKK – natječaji za dodjelu bespovratnih sredstava P1, P2, P4 i P6; ocjena stupnja provedbe PO3 OPKK, davanje preporuka za unaprijeđenje budućih poziva za dodjelu bespovratnih sredstava te demrakaciju s financijskim instrumentima Procjena postojećih poslovnih procesa unutar procedure raspisivanja I ocjenjivanja natječaja Prijedlog digitalizacije procesa prijava od strane poduzetnika (automatizirana tablica za investicijsku studiju)
Poslodavac	Ministarstvo gospodarstva, poduzetništva i obrta
Sektor	ESI fondovi, malo i srednje poduzetništvo
12. Period	Svibanj 2021 – Prosinac 2021
Funkcija	Stručnjak i voditelj tima za prethodno vrednovanje Plana razvoja otoka 2021.-2027. (NPRO)
Glavne aktivnosti i zadaci	• Analiza institucionalnog okruženja z razvoj otoka • Procjena relevantnosti, učinkovitosti I usklađenosti NPRO • Analiza kvalitete partnerskih konzultacija
Poslodavac	Ministarstvo regionalnoga razvoja i fondova Europske unije Tajana Huzak, Tajana.huzak@mrrfeu.hr
Sektor	Javne politke, regionalni razvoj
13. Period	Kolovoz 2015 – travanj 2016
Funkcija	Direktorica projekta i stručnjak na projektu "Provedba tekućeg vrednovanja Operativnog programa Regionalna konkurentnost 2007-2013"
Glavne aktivnosti i zadaci	• Ukupna koordinacija projekta • vrednovanje (evaluaciju) shema dodjele bespovratne pomoći iz EFRR • vrednovanje zalihe projekata za OPKK 2014-2020, uključujući i tematiku državnih potpora • analiza administrativnog kapaciteta operativne strukture za evaluaciju • priprema edukacije o evaluaciji EU programa za predstavnike operativne strukture OPRK i OPKK
Poslodavac	Ministarstvo regionalnog razvoja i fondova Europske unije Krešimir Ivančić Krešimir.ivancic@mrrfeu.hr Tel. 01 6391 979
Sektor	Vrednovanje (evaluacija), fondovi EU
14. Period	Studeni 2015 - prosinac 2015
Funkcija	Direktor projekta i stručnjak za evaluaciju „Inicijative za zapošljavanje mladih“ u okviru Operativnog programa „Učinkoviti ljudski potencijali“ 2014-2020
Glavne aktivnosti i zadaci	• Definiranje metodologije za evaluaciju IZM (tekuća evaluacija) • Provedba evaluacije sukladno metodologiji (pregled i analiza dokumentacije, intervjui s ključnim dionicima, rasprava u fokus grupama) • Izrada konačnog evaluacijskog izvješća

Poslodavac	Ministarstvo rada i mirovinskog sustava Katarina Ivanković Knežević Katarina.ivankovic-knezevic@mrms.hr Tel. 01 01 3696 451
Sektor	Evaluacija, ESI fondovi
15. Period	lipanj 2014 – lipanj 2015
Funkcija	Direktor projekta i stručnjak za vrednovanje shema dodjele bespovratnih sredstava u IPA projektu „Evaluacija prethodne pomoći kroz IPA HRDOP“
Glavne aktivnosti i zadaci	• Direktor i voditelj projekta i koordinator svih projektnih aktivnosti • vrednovanje shema dodjele bespovratnih sredstava u području obrazovanja u okviru IPA HRDOP te odabir primjera dobre prakse • priprema Zbirke primjera dobre prakse iz svih shema dodjele bespovratnih sredstava u okviru IPA HRDOP
Poslodavac	Ministarstvo rada i mirovinskog sustava Katarina Ivanković Knežević Katarina.ivankovic-knezevic@mrms.hr Tel. 01 01 3696 451
Sektor	EU fondovi
16. Period	Rujan 2014 – prosinac 2017
Funkcija	Konzultant i voditelj projekta za ex-ante evaluaciju Županijske razvojne strategije Zagrebačke županije, Županijske razvojne strategije Istarske županije, Županijske razvojne strategije Brodsko-posavske županije, Županijske razvojne strategije Koprivničko-križevačke županije te Strategije razvoja Urbane aglomeracije Zagreb – strateški dokumenti do 2020.g.
Glavne aktivnosti i zadaci	• Priprema i održavanje radionica o strateškom planiranju na regionalnog i lokalnog razini • Ocjenjivanje ŽRS prema kriterijima: ○ Relevantnost i opravdanost – koliko je analiza stanja potpuna te koliko su ciljevi, prioriteti i mjere u ŽRS opravdane i relevantne u odnosu na stvarne razvojne probleme i potrebe županije te da li ŽRS nudi optimalan način rješavanja razvojnih problema; ○ Konzistentnost i unutarnja koherentnost – provjera jasnoće, logičkog slijeda, usklađenosti i potencijale sinergije ciljeva, prioriteta i mjera; ○ Djelotvornost (učinkovitost) – kolika je vjerojatnost da će se postavljeni strateški ciljevi ostvariti putem planiranih mjera i raspoloživih resursa te provedbenih kapaciteta; evaluacija administrativnih kapaciteta za provedbu Strategije ○ Vanjska koherentnost – da li je ŽRS usklađena sa Strategijom regionalnog razvoja RH, operativnim programima 2014-2020 te ostalim relevantnim programima na regionalnoj i nacionalnoj razini te s programima EU; postoje li pozitivni učinci u širem kontekstu društveno-gospodarsko-okolišnih potreba i prioriteta šire regije i države. • Voditelj projekta i koordinator timova (4) za ex-ante evaluaciju
Poslodavac	Ecorys Hrvatska d.o.o.
Sektor	EU fondovi
17. Period	listopad 2013 – prosinac 2015
Funkcija	Konzultant na izradi Županijske razvojne strategije Primorsko-goranske županije

Glavne aktivnosti i zadaci	• Priprema analize stanja po sektorima u županiji • Analiza administrativnih kapaciteta za provedbu Strategije i davanje preporuka za unaprijeđenje • Priprema prijedloga strateških ciljeva, prioriteta i mjera • Koordinator tima za konzultacije sa svim relevantnim dionicima, u okviru rada Županijskog partnerskog vijeća i šire • Provođenje izobrazbe o strateškom planiranju za ključne dionike pripreme i provedbe ŽRS PGŽ
Poslodavac	Primorsko-goranska županija JU zavod za prostorno uređenje PGŽ Prof.dr.sc. Mladen Črnjar, ravnatelj Mladen.crnjar@pgz.hr ; Mirjana Mamić Mirjana.mamic@pgz.hr Tel. 051 351 600
Sektor	Regionalni razvoj
18. Period	od siječnja 2008. do prosinca 2012.
Funkcija	Nezavisni konzultant, vlasnica obrta za poslovno savjetovanje PAM: SAVJETOVANJE
Glavne aktivnosti i zadaci	Podrška u identifikaciji, pripremi i provedbi projekata javnog i poslovnog sektora (za EU fondove), kombiniranje fondova EU s ostalim izvorima financiranja (javnim i komercijalnim), provedba edukacije o pripremi projekata i projektnom ciklusu, edukacija o regionalnoj politici EU, programu IPA, provedbenim procedurama pretprijetne pomoći EU (PRAG priručnik) i regulativama za ESI; edukacija na temu strateškog planiranja i razvoja partnerstava; priprema strategija razvoja županija i jedinica lokalne samouprave; prethodno vrednovanje županijskih razvojnih strategija. <u>Odabrane reference (2010.-2011):</u> • Prethodno vrednovanje Županijskih razvojnih strategija – voditelj timova (siječanj – prosinac 2010): • Koprivničko-križevačke županije (kontakt: Melita Birčić, PORA, Marijan Štimac, KKŽ), • Zagrebačke županije (kontakt: Zlato Herček, ZACORDA), • Vukovarsko-srijemske županije (kontakt: Zvonimir Čordašić, AR HRAST) • Brodsko-posavske županije (kontakt: Marijan Štefanac, Brodsko-posavska županija)
Poslodavci	županije, gradovi i općine, razvojne agencije i slične potporne institucije, mala i srednja poduzeća, visokoškolske institucije
Sektor	Fondovi EU, regionalni razvoj, strateško planiranje

MARINA MALOGORSKI

Curriculum Vitae

OBRAZOVANJE

2023-2024 **Master of Social Science in Child Studies**, *Linköping University, Švedska*

2001-2004 **Bachelor of Arts in International Affairs**, *John Cabot University, Italija*

RADNO ISKUSTVO

1/9/2025 - today **Konzultant za istraživanje i javne politike**, *Ecorys Hrvatska d.o.o., Zagreb,*

- provedba vrednovanja za javni sektor

17/4/2019 - 31/8/2025 **Ključni stručnjak za komunikaciju i informiranje u Kući Europe**, *Ecorys Hrvatska d.o.o., Zagreb, Hrvatska*

- upravljanje Informacijskim centrom Kuće Europe u ime Predstavništva Europske komisije u Hrvatskoj
- pružanje podrške svim komunikacijskim aktivnostima Predstavništva

1/2/2018 - 16/4/2019 **Ključni stručnjak za komunikaciju i informiranje u Kući Europe**, *Projectus grupa d.o.o., Zagreb Hrvatska*

- upravljanje Informacijskim centrom Kuće Europe u ime Predstavništva Europske komisije u Hrvatskoj
- pružanje podrške svim komunikacijskim aktivnostima Predstavništva

1/5/2017 - 31/12/2017 **Stariji savjetnik**, *Ernst & Young Savjetovanje d.o.o., Zagreb, Hrvatska*

- priprema i provedba EU sufinanciranih projekata za javni sektor 1/2/2016 - 30/4/2017 **Pomoćnica ravnatelja, REGEA, Zagreb, Hrvatska**
- priprema i provedba EU sufinanciranih projekata iz područja energetske učinkovitosti i obnovljivih izvora energije
- upravljanje projektnim timovima

16/2/2015 - 31/1/2016 **Voditelj projekata, REGEA, Zagreb, Hrvatska**

- priprema i provedba EU sufinanciranih projekata iz područja energetske učinkovitosti i obnovljivih izvora energije

1/5/2013 - 1/10/2014 **Samostalni konzultant za EU fondove**, u suradnji s *MMV Savjetovanje za razvoj d.o.o. and WYG Savjetovanje d.o.o.*

- pružanje podrške javnim i privatnim korisnicima EU sredstava u provedbi javne nabave prema EU pravilima

9/11/2011 - 31/10/2012 **Voditeljica ZTT za IPA prekogranični program Hrvatska-Srbija 2007-2013**, *Ministarstvo regionalnoga razvoja i EU fondova, Zagreb, Hrvatska*

- upravljanje EU sufinanciranog programa, od objave poziva za dostavu projektnih prijedloga, evaluacije projektnih prijedloga, praćenje provedbe projekata i praćenje provedbe programa

1/11/2008 - 8/11/2011 **Publicity Officer i Task Manager u ZTT za IPA prekogranični program Hrvatska-Srbija 2007-2013**, *Ministarstvo regionalnoga razvoja i EU fondova, Zagreb, Hrvatska*

- priprema i provedba komunikacijskog akcijskog plana i provedba svih komunikacijskih aktivnosti pod programom
- priprema natječajne dokumentacije, organizacija radionica, evaluacija projektnih prijedloga, praćenje provedbe projekata, praćenje provedbe programa 1/11/2007 - 31/10/2008

•

1/11/2008 - 8/11/2011 **Country manager, ViaOne Technologies Ltd., New York City, SAD**

- priprema tržišne strategije za razvoj mobilnih aplikacija i inovativnih usluga u telekomunikacijskom sektoru

27/3/2006 - 10/10/2007 **Suradnik za međunarodne odnose i EU integracije**, *Ured gradonačelnika, Grad Vukovar, Hrvatska*

- koordinacija međunarodnih razvojnih projekata

Prilog II: Opis i vremenik provedbe postupka srednjoročnog vrednovanja

	Listopad				Studen				Prosinac				Datum
Potpisivanje ugovora													2.10.2025.
Početni sastanak													
Sekundarno istraživanje													
Prvo izlaganje i početno izvješće													27.10.2025.
Primarno istraživanje													
Sinteza nalaza													
Objedinjeno drugo i treće izlaganje i nacrt završnog izvješća													19.12.2025.
Dopuna izvješća temeljem zaprimljenih komentara													
Završno izvješće													
Završetak ugovora													31.12.2025.

Prilog III: Matrica pitanja za vrednovanje prema pojedinom kriteriju

Kriterij vrednovanja	Istraživačko pitanje i podpitanja	Metoda prikupljanja podataka	Izvori podataka
Relevantnost	U kojoj mjeri su ciljevi PRBBŽ ostali relevantni tijekom provedbe? <i>U kojoj mjeri su ciljevi PRBBŽ ostali relevantni u odnosu na trenutne potrebe?</i> <i>Jesu li se uvjeti tijekom provedbe promijenili toliko da opravdavaju izmjene PRBBŽ radi prilagodbe uvjetima?</i>	Istraživanje dostupne dokumentacije Konzultacije s dionicima	<u>Za istraživanje dostupne dokumentacije:</u> - PRBBŽ i pripadajući prilozi - Izvešće o provedbi Plana razvoja BBŽ za razdoblje 2022. do 2027. godine, za 2023. i 2024. godinu (tekstualni i tablični dio) - Prethodno vrednovanje plana razvoja BBŽ za razdoblje 2022. do 2027. - Provedbeni program BBŽ za razdoblje 2021. do 2025. - Godišnje izvješće o provedbi Provedbenog programa za 2024. - Provedbeni program BBŽ za razdoblje 2025. do 2029.
Usklađenost	U kojoj mjeri je PRBBŽ usklađen s ostalim strateškim aktima? <i>U kojoj mjeri je PRBBŽ usklađen s ostalim aktima strateškog planiranja iz djelokruga BBŽ?</i> <i>U kojoj mjeri je akt usklađen s ciljevima NRS-a i s ciljevima strateških akata drugih javnih tijela a koji imaju slične ciljeve?</i>	Istraživanje dostupne dokumentacije Konzultacije s dionicima	- NRS 2030. - Godišnje izvješće o napretku u provedbi NRS RH do 2030. za 2023. - NPOO 2021. – 2026. - Europska komisija, Izvješće za Hrvatsku za 2025 (u okviru EU semestra) - Zakon o sustavu strateškog planiranja i upravljanja razvojem Republike Hrvatske (NN 123/17 i NN 151/22) - Pravilnik o provedbi postupka vrednovanja akata strateškog planiranja od nacionalnog
Učinkovitost/činak	Kolika je uspješnost PRBBŽ u postizanju ciljeva odnosno u kojoj mjeri su ostvarene očekivane promjene? <i>Koji su kvalitativni i kvantitativni učinci PRBBŽ? Jesu li ti učinci kakvi su bili očekivani u trenutku uvođenja PRBBŽ?</i> <i>Jesu li se pojavili neki neočekivani ili neplanirani učinci? Što može objasniti njihovu pojavu?</i> <i>Ukoliko ciljevi još nisu ostvareni, mogu li se ostvariti na vrijeme? S kolikom zaostatom se mogu ostvariti?</i> <i>Koji čimbenici su utjecali na postizanje ciljeva na način da su pospješili ili usporili napredak, i na koji način su (ili nisu) ti čimbenici povezani s PRBBŽ?</i>	Istraživanje dostupne dokumentacije Konzultacije s dionicima	- NRS 2030. - Godišnje izvješće o napretku u provedbi NRS RH do 2030. za 2023. - NPOO 2021. – 2026. - Europska komisija, Izvješće za Hrvatsku za 2025 (u okviru EU semestra) - Zakon o sustavu strateškog planiranja i upravljanja razvojem Republike Hrvatske (NN 123/17 i NN 151/22) - Pravilnik o provedbi postupka vrednovanja akata strateškog planiranja od nacionalnog

Djelotvornost	<i>U kojoj mjeri su uloženi resursi opravdani s obzirom na ostvarene promjene i učinke?</i> <i>Koji su troškovi i koje su koristi za različite skupine dionika i jesu li ti troškovi i te koristi raspodijeljene na očekivan način? Ako nisu, što može objasniti razliku?</i> <i>Jesu li promjene i učinci ostvareni u okviru očekivanih troškova? Ako se realni troškovi razlikuju, što može objasniti razliku?</i> <i>Koliko je djelotvoran i pravovremen proces upravljanja/administriranja PRBBŽ-om?</i>	Istraživanje dostupne dokumentacije Konzultacije s dionicima	značaja i od značaja za jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave (NN 44/2023) - MRRFEU, Upute za izradu provedbenih programa JLP(R)S - MRRFEU, Upute za izradu Planova razvoja JP(R)S - MRRFEU, Upute za izradu godišnjeg izvješća o provedbi Plana razvoja JLP(R)S - Statut Bjelovarsko-bilogorske županije
Održivost	Koliko je vjerojatan nastavak trajanja pozitivnih ishoda i učinaka i nakon završetka provedbe PRBBŽ? <i>Koji su to financijski, ekonomski, društveni, ekološki i institucionalni kapaciteti potrebni za održavanje pozitivnih ishoda i učinaka provedbe akata strateškog planiranja?</i>	Istraživanje dostupne dokumentacije Konzultacije s dionicima	- Odluka o pokretanju postupka izrade Plana razvoja BBŽ za razdoblje 2021. - 2027. - Odluka o osnivanju i imenovanju članova Partnerskog vijeća BBŽ - Odluka o osnivanju i imenovanju Radne skupine Plana razvoja BBŽ za razdoblje 2021.-2027. - Upute za izradu proračuna BBŽ za razdoblje 2023. – 2025. - Odluka o izvršavanju proračuna BBŽ za 2025. godinu - Odluka o uvođenju jedinstvenog računa proračuna BBŽ - Master plan prometnog sustava BBŽ do 2030. - Master plan razvoja održivog turizma BBŽ - Plan upravljanja destinacijom BBŽ za razdoblje od 2025. do 2028. - Socijalni plan BBŽ 2025. – 2027.

			- Smjernice za organizaciju i razvoj sustava civilne zaštite na području BBŽ za razdoblje od 2026. do 2029. - Program potpora poljoprivredi i ruralnom razvoju na području BBŽ za razdoblje od 2024. – 2027. - Izmjena i dopuna programa Programa javnih potreba u sportu i rekreaciji BBŽ za 2024. - Webstranice: bbz.hr, bbzinfo.hr, radio-daruvar.hr, krugaresnica.info, fina.hr <u>Polustrukturirani intervjui provedeni u studenom i prosincu 2025.:</u> Bjelovarsko-bilogorska županija: - UO za prostorno uređenje, graditeljstvo, zaštitu okoliša i državnu imovinu - UO za gospodarstvo i poljoprivredu - UO za obrazovanje, kulturu i udruge - Upravni odjel za opću upravu i pravne poslove - JURA BBŽ - Turistička zajednica BBŽ
--	--	--	--

Prilog IV Pregled pokazatelja ishoda PRBBŽ

Prioritet		Naziv posebnog cilja	Oznaka pokazatelja ishoda	Pokazatelj ishoda	Početna vrijednost pokazatelja ishoda	2023. godina			2024. godina		
						Godina i izvor podatka	Ciljna vrijednost pokazatelja ishoda	Ostvarena vrijednost pokazatelja ishoda	Godina i izvor podatka	Ostvarena vrijednost pokazatelja ishoda	Godina i izvor podatka
1. Razvoj inovativnog i održivog gospodarstva	1	Razvoj povoljnog poslovnog okruženja	Ol.02.4.04	Srednja i mala poduzeća, % ukupnog broja poduzeća	99,1%	nije navedeno	99,5%	99,7%	2022., DZS	99,70%	2023., DZS
	2	Poboljšanje konkurentnosti gospodarstva	Ol.02.1.05	Bruto investicije (u % BDP-a)	8,08%	nije navedeno	15%	15,54%	2021., DZS	15,54%	2021., DZS
	3	Održiva proizvodnja i prerada hrane	Ol.02.12.79	Udio prihoda poljoprivrednog sektora u BDP-u županije	11,33%	nije navedeno	14,5%	13,71%	2021., DZS	13,71%	2021., DZS
	4	Podizanje razine obrazovanja u funkciji gospodarskog razvoja	Ol.02.2.61	Broj korisnika učeničkih domova	365	nije navedeno	465	364	školska godina 2021./2022., DZS	344	školska godina 2023./2024., DZS
			Ol.02.2.63	Broj zaposlenih u području "Obrazovanje" (prema NKD-u 2007.)	2751	nije navedeno	2780	2,713	stanje 12/2023., HZMO	2,775	stanje 12/2023. HZMO
2. Podizanje kvalitete života na području cijele županije	5	Demografski razvoj županije	Ol.02.3.65	Broj živorođenih po županiji	959	nije navedeno	1000	969	2022., DZS	878	2023., DZS
	6	Unapređenje usluga zdravstvene i socijalne skrbi	Ol.02.05.56	Broj zaposlenih u području *Djelatnosti zdravstvene zaštite i socijalne skrbi" (prema NKD-u 2007.	2316	nije navedeno	2326	1847	stanje 12/2023., HZMO	2,787	stanje 12./2023., HZMO
	7	Snažnija ulaganja u razvoj kulture, sporta i organizacija civilnog društva	Ol.02.13.29	Broj aktivnih udruga na području županije	1144	nije navedeno	1150	1012	stanje 12/2023., Registar udruga pri Ministarstvu pravosuđa i uprave	1,018	stanje 12./2024. Registar udruga

3. Zelena i digitalna tranzicija	8	Jačanje energetska tranzicije	Ol.02.11.44	Broj javno dostupnih punionica za vozila na električni pogon	7	nije navedeno	10	7	2023., Lokalne razvojne agencije	7	2024., Lokalne razvojne agencije
	9	Razvoj okolišne infrastrukture	Ol.02.6.63	Investicije u zaštitu okoliša	959.690 HRK (127.372,75 EUR)	2020., Hrvatska zajednica županija*	2.500.000,00 HRK (331.807,02 EUR)	232,763 EUR	2022. Hrvatska zajednica županija	225,891 EUR	2023., Hrvatska zajednica županija
			Ol.02.6.65	Ostvareni gubici u vodovodnoj mreži	35%	2022. Bjelovarsko-bilogorske vode*	25%	36%	2023., BBŽ, Bjelovarsko-bilogorske vode	35%	2023., BBŽ
	10	Jačanje integriranog prometa	Ol.02.11.14	Duljina ostalih cesta prema kategorijama cesta	Ukupno: 1066 km Autoceste: 0 km, Državne ceste: 271 km, Županijske ceste: 498 km, Lokalne ceste: 297 km	nije navedeno	Ukupno: 1076 km Autoceste: 0 km, Državne ceste: 283 km, Županijske ceste: 498 km, Lokalne ceste: 295 km	Ukupno: 1059,79 km Autoceste: 0 km, državne ceste: 301,83 km, Županijske ceste: 469,93 km, Lokalne ceste: 288,03 km	2023., Županijska uprava za ceste (ŽUC) BBŽ i Hrvatske ceste d.o.o. Bjelovar	Ukupno: 1065,049 km, Državne ceste: 308,108 km, Županijske ceste: 468,917 km, Lokalne ceste: 288,024	2024., ŽUC BBŽ, Hrvatske ceste d.o.o. Bjelovar
			Ol.02.11.10	Zaposlenost u poduzećima u cestovnom prijevozu/volumen prijevoza	389	nije navedeno	403	421	2022., HGK, Digitalna komora (zaposleni u tvrtkama prema NKD-u H494 Cestovni prijevoz robe i preseljenja)	533	2023., HGK Digitalna komora
	11	Očuvanje prirodne baštine	Ol.02.6.03	Udio šumskih površina	95.455 ha ili 36,2%	nije navedeno	36,50%	101.793 ha ili 38,55%	2023., Hrvatske šume d.o.o.; Uprava šuma podružnica Bjelovar; Ministarstvo poljoprivrede (šumske površine u posjedu privatnih šumoposjednika)	101.793 ha ili 38,55%	Hrvatske šume d.o.o.; Uprava šuma podružnica Bjelovar
											2023. Ministarstvo poljoprivrede

			Ol.02.6.61	Površina održanih biološki vrijednih staništa	86.699,85 ha	nije navedeno	86.699,85 ha	86.699,85 ha	2023., Javna ustanova Priroda BBŽ	86.699,85 ha	2024., Javna ustanova Priroda Bjelovarsko-bilogorske županije
4. Kvalitetno upravljanje Županijom	12	Osnaživanje ljudskih potencijala i suradnje	Ol.02.14.55	Ugovorena sredstva fondova EU u BDP-u županije	14,19%	nije navedeno	Povećanje 20%	Povećanje 7,11%	nije jasno	nije navedeno	nije navedeno
	13	Jačanje sustava prostornog planiranja i zaštite na području Županije	Ol.02.13.09	Stanovništvo koje živi u područjima s integriranim strategijama urbanog razvoja	52,853	2011., DZS*	47700	46,894	2021, DZS popis stanovništva	46,894	2021., DZS Popis stanovništva
			Ol.02.10.30	Brzina dogovora na sigurnosne prijetnje	novi pokazatelj	nije navedeno	visoka razina spremnosti	visoka razina spremnosti	2023., BBŽ	visoka razina spremnosti	2024., BBŽ
		*Izvor: Izvješće o provedbi PRBBŽ za 2023. godinu									
		Ciljevi su postignuti/vrijednosti se kreću u dobrom smjeru									
		Miješani napredak									
		Vrijednosti se kreću u suprotnom smjeru/stagniraju									